

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VARMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:
Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 -
Negyedévre . . . 3 -
Bermentellen levelek
csak ismert kézektől fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem adának
vissza.
Egyes szám ára 30 fill.
A nyilttérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.
Azonfelül bélyeg 60 fill.
Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy körzet-
tel ellátott hirdemények-
ért termékek szerint min-
den négyzetcentim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A Ludovika Akadémiáról.

(*) Régóta hangzik már a keserű panasz, hogy a magyar ifjúság idegenkedik a hadi pályától s hogy inkább bolyong olesó eredmények lidérfénye után, inkább tolu sereggestül olyan pályákra, hol alárendelt állásért is könyörögne, magának és családjának később nyomorognia kell, hogysem a hadi pályát választaná, mely a legegyszerűbben s leggyorsabban célhoz segít, a legfényesebb ma is s a legtöbb dicsőséget nyújthatja.

Mig más nemzet előkelő fiatallása ott szolgál az ő hadseregében, a mi fiatallágunk a katonai pályától teljesen idegen. Mig van ma is hadsereg, hol bizonyos osztályokat kizárnak a tisztí rendfokozatból s csak nemesekekkel töltik be, addig nálunk nemzetünk java az ő családok, a hősök ivadékainak sarjadékai, a nemzet értelmisége zömének ifjai a katonai pályától irtóznak, s a műveltebb ifjúság másképp megélni nem tudván, sereggestül tolu csekély hivatalok felé, pedig a hadi pályán ezerekre menő tisztség készen áll a pályázónak s mindenesetre biztosabb kenyér és állást ad, mint az időnként választás alá eső állások és ad legalább is annyit a megélhetésre, mint egy irodai, vasuti, postai másodrendű szolgálat, mely felé most annyira tolu a reményteljes magyar ifjúság.

Elvitázhatatlan tény, mert a statisztika bizonyítja, hogy a mig a hivatalnok-állásokért a magyar ifjak 53%-a pályázik, addig a katonai pályát csak minden 50-edik választja.

Ezért van azután, hogy a magyar nemzet, mely a monarchia közös és kölcsönös védelmének szervéhez, a közös hadsereg fentartásához évenként 42% véradóval járúl, a hadsereg vezető elemei

között csak alig 10%-kal van képviselve.

Valóban szomorú dolog, hogy nemzetünk, mely géniuszának megfelelő hadszervezettel, hadakozással és harci erényekkel tartotta fenn magát annyi évszázadon át, a hon védelmének kötelességét elhanyagolja akkor, mikor a vén Európának nagyhatalmai világrengető események bekövetkeztét várván, körülötte talpig fegyverben állanak.

Az általános védelmi kötelezettség behozatala óta is immár egy emberöltő telt el, újabb nemzedék nőtt a régi helyén s az intézmény a nemzet szívében gyökeret még sem verhetett; a magyar elem a hadsereg vezérletében még mindig nem foglalta el azt a teret, mely őt a véradó arányában megilleti. Pedig a mostani viszonyok között a hadi pályától való idegenkedés egyértelmű az öngyilkossággal.

Jóllehet a törvényhozás bölcsesége felismerte a helyzetet s az általános védelmi kötelezettség törvénybe ígatasával, valamint a katonai nevelő- és képzőintézetek felállításával módot nyújtott arra, hogy fegyveres erőnk szám és erő tekintetében a nagyhatalmak haderejével szemben helyét megállhassa, de, fájdalom, a nemzet zöme, élén a főrangakkal, a védelem kötelességét át nem érzi s a heylem megvalósításához tettel, eszközzel hozzájárulnának, azt előbbre segítenék: nem gyámolítják, sőt mi több iránta érdeklődést sem tanusítanak.

Ha valóban az volt az ok, a mivel a katonai pályától való idegenkedést eddig mentegették: hogy a magyar ifjúság azért kerüli a katonai pályát, mert rálépve, nemzetiségét kell feláldoznia, az 1897. évi XXIII. törvényekkel megszüntette ezt is, mert a honvéd nevelő- és képzőintézetek

alapításával megadta a módot arra, hogy a katonai pályára készülő ifjúság magyar intézetekben sajátíthassa el a hadi tudományokat, s mint kifejelett önálló férfiú, lépjen a hadsereg kötelékébe.

Mi tartja tehát mégis vissza az ifjúságot a katonai pályától ma, mikor a létező való küzdelem minden pályán még ma is nehéz, sőt egyre nehezebbé válik, a katonai pályán ellenben a fizetésemelés tőrhetőbb állapotot biztosít?

Immár magyar nevelőintézetek tárt kapui várják az ifjúságot, hogy jórészt ingyen neveljék az előkelő tisztí pályára, hol maga erejéből magasra emelkedhetik s mégis évről-évre fájdalommal tapasztaljuk a megdöbbentő tény, hogy a Ludovika Akadémia növendékeinek számát be-tölteni nem képes.

Kétszer irt már a honvédelmi miniszter a Ludovika Akadémiára pályázatot, két iskolaévben kellett volna már 50—50 ifjut felvenni az intézet kebelébe: fájdalom, az eredmény a várakozást egyszer sem elégitette ki.* A törvényhozás nemes szándéka tehát, hogy magyar nemzeti intézményekben nevelt tisztekkel foglaltassa el a hadsereg vezérletében ama teret, mely a nemzetet a véradó arányában megilleti: hajótörést szenvedett.

Annak oka, hogy a nemzet ifjúsága a hadi pályát még most sem keresi, nem lehet más, mint vagy kihalt a nemzet géniuszából a harci erények kultusza s a magyar, melyet annyi istenadta tulajdonság tett a hadi pályára kiválóan alkalmassá, ősi erényeiben teljesen megfogyatkozva, a züllés lejtőjére jutott, — vagy: hogy nem lévén még az ifjúság kellőképpen

* A mi eddig nem történt, most történt meg először vármegyénkben is, hogy a Közgylűlés nem gyakorolhatta bemutató jogát a Ludovika-Akadémiába készülő ifjak fölött; és pedig azért nem, mert a „Butler gróf-féle alapítványos helyre egyetlen egy ifjú sem pályázott Szerk.

kéfé bevágta a vakablakba. Aztán fogásra akasztva a tisztítás alatt álló hámat, rákiáltott az istállóban foglalatokodó lovász fiúra.

— Janesi te! Ugorj csak el öcsém a kocsiszinbe! Huzd ki az ócskábbik homokfutót és akaszszad rá a kiséfát is. Aztán, ha azt elvégezted gyere be és vidd ki a négyes gyeplőt, meg a suhogót. A sárga pokrócokat lökd be a szekerek derekába. A tengely-vegeken a srófokat huzgáld meg. Az üléseken a tartószíjakat vizitáld meg, hogy nem girhesek-é, mert a multkor is elszakadt az egyik alattam. Osztán, ha ezt a sok dolgot minden hiba nélkül fogod elvégezni, hát megengedem, hogy majd a két első csikót kivezessed. Tudod ma nagy nap lesz: csikót fogunk tanítani. Az idő éppen a legalkalmasabb hozzá. Hűvös is van, por sincsen. Befogjuk azt a négy csikót. Tudod a két derest, meg a két pejt, ugy kereszthe fogva. Egyszer ugyis csak rájuk kerül a sor, ha nem előbb hát később. — No, de mit bámulsz ugy rám, mint a borju az új kapura, förmédt rá tréfásan a szavait áhitattal lesó lovászygyerekre. — Lódulsz mindjárt! No nézze meg az ember! Mondtam neki, hogy menjen a színbe és még ő ráér itt diskurálgatni. . . Jó lesz, ha szeded az irhád, mert a füled közé talállok hajtani. . .

Aztán, hogy tréfája sikerült, egy jóizüt nevetve a szaladásnak indult lovászygyerek ijedségén, kezeit a sure koreába dugva megállott az ő piacán a csikók előtt és elkezdett hozzájuk beszélgetni olyan természetes dédelgető hangokon, mint a ki szentül meg van győződve

Az első iskola.

Irtá: Klar István.

A „Zemplén” eredeti tárcája.

A felhők lassan oszladozni kezdtek. Az előbb még szorosan egymás mellé tömörült felhők közül tenyérnyi nagyságu kéklő foltocskák kandikáltak elő, a melyek mindinkább nagyobodó területet hódítva vissza az egyhangú szürkeségből, színök élénkségével visszaadták az égboltnak a nyári derűségét. A lejtősen feltöltött udvar sárga homokjáról a zápor megszüntével majdnem egyidőben jutott le a hirtelen alázuhogó víz, pár pere mulva pedig csak a nedves fővenyben száz ágban rendetlenül össze-vissza futó vízbarázdák mutatták a hirtelen átvonuló nyári zivatart. Az apró szemű homok hirtelen szikkadt. A szárazabb helyekre valló fehér foltok tarkára színezték a nedvességtől sárgás porondot, a melyből itt-ott élénken villantak ki az esőtől tisztára mosott kvare-szemecskék. Es alig bujt elő az első napsugár a szerte foszló felhők közül, élénk színompájú szivárvány koszorúval diszítettve az égbolt keleti részét, a majorságban újra lüktetni kezdett az élet. Mindenki folytatta munkáját ott, a hol a zivatar előtt félben hagyta.

Mint mindenben, ugy ebben is csak a parádés kocsi, az öreg Gyuri bácsi tett kivételt. Mikor a többiek újból felvették a munkát, ő éppen félbe hagyta.

Félre tette a kenő szelencét. A mázoló

TÁRCA.

A pár szál ibolyáról . . .

Mikor megkértem a kezét,
Kis virágcsokrot nyújtottam át,
Maga hosszan szemembe nézett,
Majd nevetve félre dobta . . .
A pár szál ibolyát.

Mikor megveté a kezem,
S hirül adta fájó válaszát,
Elballagtam megszegyenülve,
S elvittem szegény virágom . . .
A pár szál ibolyát.

Most hogy sirját fölkerestem
Elmondok magáért egy imát,
Lehet talán a könnyem is hull
A mig keresztyéhez teszem
A pár szál ibolyát. . .

(S.-A.-Ujhely.)

Gabányi László.

A Zemplén mai száma tizennégy oldal.

tájékoztató az új honvéd nevelőintézetek, s különösen a Ludovika Akadémiának a bécsújhegyi akadémiaival immár azonos szervezetről, azokat nem ismeri s így nem is keresheti.

Az elsőt tagadván, az utóbbit kell elfogadnunk.

A Budapesti alapított M. kir. honvéd Ludovika Akadémia jelen szervezetében első rangú katonai nevelő- és képzőintézet, mely keblébe évenként ötven 17—20 éves olyan ifjút fogad be, a ki a középiskola nyolcadik osztályát elvégezte s az intézetben a felvételi vizsgálatokat kiállotta.

A rendszeresített helyek legnagyobb része ingyenes. Valamennyi növendék belakó, kiket az Akadémia, tekintet nélkül arra, vajjon ingyenes vagy fizetéses helyet töltenek-e be, egyenlő ellátásban részesít.

A katonai nevelés három évig tart, melyből a növendék kívánságához képest a honvédség, vagy közös hadsereghez a hadnagy rendfokozatban léphet be, még pedig, miután az intézet úgy a gyalogsági, mint a lovassági szolgálatra egyformán kiképezte, akár egyik, akár a másik fegyvernemhez.

Az Akadémia tehát három év alatt fényes pályára ingyen segíti az ifjút, a kinek aztán 20—21 éves korában évente 2400—2600 korona a fizetése. — Mivel pedig lerakta az intézet nála azt az alapot is, mely a tisztet a hadiiskola eredményes hallgatására képesíti, nyitva áll előtte az út a vezérkarba s ezzel a legmagasabb rendfokozathoz.

Ha már most azt tekintjük, hogy más pályán csak 25—28 éves korában, sok anyagi áldozat árán, csekély kezdő fizetéssel juthat kevésbé fényes állásba az ifjú, s hogyha katonának való, a hadi szolgálat kötelezettsége alól meg nem szabadul, ez pedig nemcsak hogy a választotta pályára elérésében akadályozza, de anyagi áldozatot is követel tőle, — továbbá hogy a szolgálati kötelezettség hosszú tartama miatt esetleg még 40 éves korában is fegyvert kell fognia s ott hagyva állást, vagyont, családot, háboruba vonulnia: éppen nem érhető, hogy a katonai pályát oly kevesen választják élethivatásul.

Vajjon oly nagy súlylyal nehezedik-e az összehasonlító mérték serpenyőjébe a kényelemszeretet, hogy teljesen lenyomja a kötelességek súlyát?

A Ludovika Akadémiáról 32 illusztrációval bővített ismertetés jelent meg, mely az intézet alapításáról, fejlődéstörténetéről, mostani szervezetéről, berendezéséről és

arról, hogy a kikhez beszél azok meg is értik a mit mondott.

— No! aztán azt mondom, hogy jól viseljétek ám magatokat, ne hogy szégyent hozzatok erre az ősz fejemre. Ma már nem a loneson fogunk játszani, hanem valóságos hámba meg szekerbe lesztek fogva. Az istrángbul ki ne ugorjatok, egymást össze ne rugdossátok, hanem szépen kényesen viseljétek magatokat, mint a hogy az olyan csikókhoz illik, a kik a vén Gyuri bácsi keze alatt nevedtek fel. — Te Linka! — szolt oda a legszélen álló vasdereshez — te leszel a nyerges. Ugy célozom, hogy te nem nagyon fogsz rezonirozni a hám ellen, hát te benned meg lehet bízni. — Bojtár nye! — állott meg a második vasderes előtt — téged rudasnak szerettek volna, mert egy kicsit nagyollom a fejed, de nem bizok benned. Az édes anyád is rugós volt, a két bátyád tanításakor is többet dolgozott a cigány a szekeren, mintha újat csinált volna, hát most oszt már betöltött a rovás. Tovább már nem hagyom magam az orromnál fogva vezetetni. Már te most elüljáróba csak ostorhegyes légy. Hanem oszt jól vigyázz, mert a selyemcsapós ostort viszem magammal és ha látom, hogy emelgeted a farod, hát isten ucesse a kutya iszsza meg a véredet! . . . Pedig én nem vagyok valami verekedős természetű, ugy-e Tüzes. — szolította meg a harmadik csikót — te még egy rossz szót sem hallottál tőlem ugy-e csikócskám? No hát téged gyeplősnek szántalak. A fejed olyan, hogy egy kisasszony is elhordhatná. A tartásod dél-

működéséről, a rendszeresített alapítványos helyekről, továbbá a pályázatok és felvétel körül követett eljárásokról minden tekintetben kimerítő tájékoztatást nyújt. Az érdeklődők a füzetet az akadémia-parancsnokságnál 1 koronáért megszerezhetik.

Latorcza-menti állapotok*)

Az a nagy mozgalom, mit évek óta, de különösen a folyó 1900. év elejétől kezdve lát az ember itt a Latorcza mentén, eszünkbe juttatja a népek ama nagy mozgalmát, midőn a túlon-túl népes nemzetek, nem tudván többé a szülőföldön egymás hátán megélni, fegyverrel kezökben elindultak új hazát keresni. Azokat a nagy mozgalmakat a történelem „népvándorlás”-nak nevezi. Ilyen népvándorlás szülte nagy mozgalomnak volt egy hulláma a magyar, midőn beözönlött erre a „véráztatta szent földre” és 1000 évvel ezelőtt elfoglalta, drága vérenek kiomlása árán megtartotta drága hazánkat.

Nem oly régen volt, hogy nagy pompával, fényvel ünnepeztük Kárpátoktól Adriáig mindenütt hazánk fennállásának 1000 éves örömnepét; emlékfákat ültettünk; emlékoszlopokat állítottunk; sőt nem volt e hazában egyetlen egy oly kicsi kis község sem, melynek lakói magyar érzelműek voltak, a hol fel ne hangzott volna az örömtias nép ajakiról: „Itt élneked s halnod kell!”

Es hogy állunk ma?

Sokan — még törvényhozó embereink is — kik csak a ki- és bevándorlottak statisztikájából ítélnék, népünk Amerikába való kivándorlásának komolyabb jelentőséget nem tulajdonítanak; sőt a kivándorlást tetszetős színbe szeretik feltüntetni mondván: „haza jönnek — pénzt hoznak!”

Hogy e szomorú vigasztalásban mennyi megnyugtató remény van: a Latorcza mentén fekvő községek közül, csak Lelesz községet hozom fel példaul.

Nevezett községnek ez előtt 15 évvel 2500 lélekszáma volt. Az 1890-ik népszámlálás alkalmával már csak 1999; és ma (szeretném, ha meghazudtolna a közelgő népszámlálás) alig hiszem, hogy 1000 lelket össze tudnánk szedni; sőt ha e folyó év végéig oly erővel fog haladni a kivándorlás, mint halad, meglássák, hogy az új esztendő reggelé alig fog találni itt többet 5—600 léleknél!

Hogy a kivándorlásnak mily örületes vágya fogta el Lelesz és körülötte fekvő községek lakosait: azt nem leírni, hanem látni kell. Boldognak mondják azt, ki már elhagyta ősi fészket; nyugtalan az, mint a vándor madár ősszel, a ki még el nem mehetett. Munkabíró férfi alig, ifjú legény s leány meg csak olyan maradt itthon, kinek nincs még összetéve a hosszú utra megkivántató pénze.

*) Ezt a közérdekű levelet, melyre felkérjük az arra hivatott hatóságok figyelmét, írja a következő sorok kíséretében juttatta el hozzánk: Időszerűnek láttam a hatóság figyelmét felhívni egy lelketlen s e vidéknek valódi átkául teremtett ember üzemleire, ki felhasználva az alkalmat, t. i. azt, hogy egyes folyamodók elunják várni 8—10 hónapig is, hogy az utlevélhez jussanak, különösen az olyan paraszt-legény embereket, a kik még katonai sor alatt nem voltak, teljesen kiszákmányolja és szökéti heteken át 10—12 sével. Szerk.

ceg. A szügyed is van két araszos, hát már téged az isten is csak első lónak teremtett. — Te veled Zsandár — simogatta meg az utolsó csikót, — már egy kis zavar vagyok. Te méltó párja volnál a Tüzesnek, de egy darabig „muszáj leszel” rud mellett járni. Ha osztán látni fogjuk, hogy a Bojtár megbeesüli magát, akkor avanszórozol ostorhegyesnek. Csak osztán vigyázz, hogy tulságosan ne aprózd a lépést, mert a te fajta béliek egy kicsit gyenge természetűek, osztán hamar izzadnak és sorba kehesedtek egymás után. — No, de most már kezdjünk a szerszámhoz — morfondirozott tovább az öreg.

— Jancsi te! szolt oda a szinből éppen akkor visszatérő lovászgyerekekhez, hociéde öcsém azt az óskábbik sallangos hámot. Igy ni! Most osztán te a Tüzeset meg a Linkát szerszámozzad. Azokról jótállok, hogy nem rugják ki a fogadat. En majd a Bojtárral meg a Zsandárral bánok el. Hanem azért vigyázz, hogy a hámat úgy tedd rájuk, hogy észre se vegyék. A kantárokat pedig szemmel-ten után agygyusztáld meg előre, hogy ne kellesen a fejükön babrálni velök. — Igy ni mint én! Most osztán fogd meg a Tüzeset meg a Bojtárt. En majd a Lindával meg a Zsandárral elül megyek. Azzal megfogva a két csikó kantárát, kifelé indult az istállóból. Utánna Jancsi a másik két csikóval.

Szép lassan, jámboran viselte magát mind a négy. Talán egy kicsit bambák is voltak. Újság volt nekik minden. Szokatlan volt még a hám könnyű terhe is. Alkalmatlan volt a soha

A katona sor alatt levők már nem is bajlódnak a külföldre szülő könyvecskével; mert van itt egy lelketlen ember, a Latorcza-vidéknek valóságos átka, (a hatóság ismeri-e? szerk.) a ki csapatostól szökéti őket 60—70 forintért fejenként, s a mi fő, mindig sikeresen. Uraim! A templomok már üresek; csak néhány hajlott kóru férfi s nő bólingat abban. Házasság és keresztelés esete: no az meg már a ritkaságok ritkasága.

Igy vagyunk a néppel. Lássuk már most hányadán vagyunk az Amerikában összeszedett s haza küldött pénzzel, valamint a visszajövetellel? Hát a legszomorubbán. Bizony ritka ember már ma, a ki Amerikából pénzt küld haza. De ha akad is egy-kettő: nincs annak semmi látszatja. Nemesak hogy kicsi birtokán rajta marad a felvett adósság, de sokszor még annyira tetézve is az itthon maradt család részéről, hogy látva tehetetlenségét annak rendezhetése iránt, kimegy a még itthon reménykedő családtag is és hagyja újra üttetni birtokát. Tizenegy év óta látom a kivándorlók karavánjait, de alig látok egy-két embert visszazállingózni. A kik visszajönnek is, alig vannak itthon pár hétig, már vágnak vissza s nincs is nyugtok addig, míg ismét vissza nem mennek, akkor már örökre bucsút mondva hazájoknak.

Bátran kimondom tehát, hogy községünk-ből azok, a kik kivándoroltak, alig fognak haza jönni.

Es ennek is két oka van.

Első ok az, hogy: a kik családotól vándoroltak ki, a vagy ott alkottak családot, annyira megszaporodtak, hogy nem képesek annyit keresni, a mennyivel hozzátartozóikat eltarthatnák; vagy ha igen: utiköltségre alig telik, arra pedig, hogy haza jöve itthon boldogulhatna: épp egy fillér sem jut. Ott marad tehát munkásnak.

A második ok az, hogy: a katonai kötelezettség elől kivándorlott haza jönni fél a bűntétéstől; tehát az ilyen is Amerikában marad és ott alkot magának családot. De meg nem is igen kíváncznak vissza. Tudjuk, hogy a családi életben nagy és főtényező a „családanya.” A nőnek pedig tetszik az Amerikában divó „aranyos nagy szabadság” s jólélés, dologtalanság, mit hazájában nélkülöznie kellett. De a férje urának is tetszik a szabadság, a pihenő időben kifejtett „urhatnáság” s azért közös óhajok: „Jobb itt — mint Magyarországon!” Maradnak hát s feledik édes hazájukat.

De uézzük csak azt is, mi ok indítja kivándorlásra a Latorcza-menti lakosságot? Az ok: az „elszaporodás!” Példaul ismét Leleszt veszem.

Községünkben az 1864—65. évben történt földmérés alkalmával kiméretett a népes lakosság közt 102 féltelék. Ebből kiadatott az egyházi hivatalnokoknak 6 féltelék, maradt a népnek 96 féltelék. Ezek folyamán az osztozkodás révén az a 96 féltelék annyira felaprózódott az örökösök közt, hogy jelenben féltelkes gazdáról szólni alig lehet, hanem csak 1/3-ad és 1/16-od telekről és ebből kell a legtöbbnyire 5—6 tagból álló családnak élni.

De még ez a kevés föld sem hozza meg munkájoknak gyümölcsét, a mennyiben az örökös használat során kifáradt föld, a legjobb terméskor sem ad 5—6 magnál többet holdanként. Erre a termésre pedig (1/3-ad telket veszek alapul) e következő kiadások várnak: Allami

nem viselt zabla nyomása, hát ugyszólván huzni kellett őket lépésről-lépésre. Pedig más-szor két embernek is dolgot adtak, ha ugy pusztán kötőfékszáron kellett őket megvetgetni.

A befogásnál sem volt velök semmi baj. A szokatlanság ismert gyámoltalanságával türték a keresztágak összecsalását, a tartószjak, istrángok felhurkolását. Csak olyankor horkantak meg és kapáltak egy kicsit, ha a gyeplő egy-egy vigyázatlan érintésénél, a zabla jobban feszült törelen, habzó állkapékhöz.

Mikor aztán annak rendje módja szerint be volt fogva, az öreg körüljárta az egész fogatot. Végig simogatta mind a négy csikót és Jancsit oda állitva a két első elé ő maga felült a bakra. Onnan aztán a tapasztalt kocsisokat jellemző könnyedséggel szedve össze a szárazakat, rákiáltott a már nyugtalanodó csikók előtt álló lovászgyerekekre.

— Ereszd el Jancsi! — mire az addig egy helyben toporzékoló csikók a szárnak egy gyenge nyomására, inkább táncolva mint lépve, apró szökésekkel elindultak.

Egy kis ideig csak hagyta az öreg hogy kényeskedjenek. Pár lépésnyi ut után azonban egy villanáshoz hasonló mozdulattal kibocsájtotta a suhogót, a melynek pisztolylövéshez hasonló durranása után a csikók rendetlen vágatásba kapva gyors iramba ragadták tovább a pehelykönnyű homokfutót. Feszültek a száraz, csattógtak a hámfák, a mindjobban neki melegedett csikók oldalához pattogva verődtek a

tájékoztatva az új honvéd nevelőintézetek, s különösen a Ludovika Akadémiának a bécsujhelyi akadémiával immár azonos szervezetről, azokat nem ismeri s így nem is keresheti.

Az elsőt tagadván, az utóbbit kell elfogadnunk.

A Budapesten alapított M. kir. honvéd Ludovika Akadémia jelen szervezetében első rangú katonai nevelő- és képzőintézet, mely keblébe évenként ötven 17—20 éves olyan ifjút fogad be, a ki a középiskola nyolcadik osztályát elvégezte s az intézetben a felvételi vizsgálatokat kiállotta.

A rendszeresített helyek legnagyobb része ingyenes. Valamennyi növendék belakó, kiket az Akadémia, tekintet nélkül arra, vajjon ingyenes vagy fizetéses helyet töltenek-e be, egyenlő ellátásban részesít.

A katonai nevelés három évig tart, melyből a növendék kívánságához képest a honvédség, vagy közös hadsereghez a hadnagyi rendfokozatban léphet be, még pedig, miután az intézet úgy a gyalogsági, mint a lovassági szolgálatra egyformán kiképezte, akár egyik, akár a másik fegyvernemhez.

Az Akadémia tehát három év alatt fényes pályára ingyen segíti az ifjút, a kinek aztán 20—21 éves korában évente 2400—2600 korona a fizetése. — Mivel pedig lerakta az intézet nála azt az alapot is, mely a tisztet a hadiiskola eredményes hallgatására képesíti, nyitva áll előtte az út a vezérkarba s ezzel a legmagasabb rendfokozathoz.

Ha már most azt tekintjük, hogy más pályán csak 25—28 éves korában, sok anyagi áldozat árán, csekély kezdő fizetéssel juthat kevésbé fényes állásba az ifjú, s hogyha katonának való, a hadi szolgálat kötelezettsége alól meg nem szabadul, ez pedig nemcsak hogy a választotta pálya elérésében akadályozza, de anyagi áldozatot is követel tőle, — továbbá hogy a szolgálati kötelezettség hosszú tartama miatt esetleg még 40 éves korában is fegyvert kell fognia s ott hagyva állást, vagyont, családot, háboruba vonulnia: éppen nem érhető, hogy a katonai pályát oly kevesen választják élethivatásul.

Vajjon oly nagy súlyal nehezedik-e az összehasonlító mérték serpenyőjébe a kényelemszeretet, hogy teljesen lenyomja a kötelességek súlyát?

A Ludovika Akadémiáról 32 illusztrációval bővített ismertetés jelent meg, mely az intézet alapításáról, fejlődéstörténetéről, mostani szervezetéről, berendezéséről és

működéséről, a rendszeresített alapítványos helyekről, továbbá a pályázatok és felvétel körül követett eljárásokról minden tekintetben kimerítő tájékoztatást nyújt. Az érdeklődők a füzetet az akadémia-parancsnokságnál 1 koronáért megszerezhetik.

Latorcza-menti állapotok*)

Az a nagy mozgalom, mit évek óta, de különösen e folyó 1900. év elejétől kezdve lát az ember itt a Latorcza mentén, eszünkbe juttatja a népek ama nagy mozgalmát, midőn a túlon-túl népes nemzetek, nem tudván többé a szülőföldön egymás hátán megélni, fegyverrel kezökben elindultak új hazát keresni. Azokat a nagy mozgalmakat a történelem „népvándorlás”-nak nevezi. Ilyen népvándorlás szülte nagy mozgalomnak volt egy hulláma a magyar, midőn beözönlött erre a „véráztatta szent földre” és 1000 évvel ezelőtt elfoglalta, drága vérenek kiomlása árán megtartotta drága hazánkat.

Nem oly régen volt, hogy nagy pompával, fényvel ünnepeztük Kárpátoktól Adriáig mindenütt hazánk fennállásának 1000 éves örömműnnapját; emlékfákat ültettünk; emlékoszlopokat állítottunk; sőt nem volt e hazában egyetlen egy oly kicsi kis község sem, melynek lakói magyar érzelműek voltak, a hol fel ne hangzott volna az örömtittas nép ajakiról: „Itt élned s haldnod kell!”

Es hogy állunk ma?

Sokan — még törvényhozó embereink is — kik csak a ki- és bevándorlottak statisztikájából ítélnek, népünk Amerikába való kivándorlásának komolyabb jelentőséget nem tulajdonítanak; sőt a kivándorlást tetszetős színbe szeretik feltüntetni mondván: „haza jönnek — pénzt hoznak!”

Hogy e szomorú vigasztalásban mennyi megnyugtató remény van: a Latorcza mentén fekvő községek közül, csak Lelesz községet hozom fel például.

Nevezett községnek ez előtt 15 évvel 2500 lélekszáma volt. Az 1890-ik népszámlálás alkalmával már csak 1999; és ma (szeretném, ha meghazudtolna a közelgő népszámlálás) alig hiszem, hogy 1000 lelket össze tudnánk szedni; sőt ha e folyó év végéig oly erővel fog haladni a kivándorlás, mint halad, meglássák, hogy az új esztendő reggele alig fog találni itt többet 5—600 léleknél!

Hogy a kivándorlásnak mily örületes vágya fogta el Lelesz és körülötte fekvő községek lakosait: azt nem leírni, hanem látni kell. Boldognak mondják azt, ki már elhagyta ősi fészket; nyugtalan az, mint a vándor madár ősszel, a ki még el nem mehetett. Munkabíró férfi alig, ifjú legény s leány meg csak olyan maradt itthon, kinek nincs még összetéve a hosszú utra megkivántató pénze.

*) Ezt a közérdekű levelet, melyre felkérjük az arra hivatott hatóságok figyelmét, írja a következő sorok kíséretében juttatta el hozzánk: Időszerűnek láttam a hatóság figyelmét felhívni egy lelketlen s e vidéknek valódi átkául teremtett ember üzelmeire, ki felhasználva az alkalmat, t. i. azt, hogy egyes folyamodók elunják várni 8—10 hónapig is, hogy az utelőlhez jussanak, különösen az olyan paraszt-legény embereket, a kik még katonai sor alatt nem voltak, teljesen kizsákmányolja és szökteti heteken át 10—12 sével. Szerk.

arról, hogy a kikhez beszél azok meg is értik a mit mondott.

— No! aztán azt mondom, hogy jól viseljétek ám magatokat, ne hogy szégyent hozzatok erre az ősz fejemre. Ma már nem a loncsan fogunk játszani, hanem valóságos hámba meg szekerbe leszek fogva. Az istrángbul ki ne ugorjatok, egymást össze ne rugdossátok, hanem szépen kényesen viseljétek magatokat, mint a hogy az olyan csikókhoz illik, a kik a vén Gyuri bácsi keze alatt nevedtek fel. — Te Linka! — szölt oda a legszélen álló vasdereshez — te leszel a nyerges. Ugy célozom, hogy te nem nagyon fogsz rezonirozni a hám ellen, hát te benned meg lehet bízni. — Bojtár nye! — állott meg a második vasderes előtt — téged rudasnak szerettelek volna, mert egy kicsit nagyollom a fejed, de nem bizok benned. Az édes anyád is rugós volt, a két bátyád tanításakor is többet dolgozott a cigány a szekeren, mintha ujat csinált volna, hát most oszt már betölt a rovás. Tovább már nem hagyom magam az orromnál fogva vezettedni. Már te most elüljáróba csak ostorhegyes légy. Hanem oszt jól vigyázz, mert a selyemesapós ostort viszem magammal és ha látom, hogy emelgeted a farod, hát isten uescse a kutya iszsza meg a véredet! . . . Pedig én nem vagyok valami verekedős természetű, ugy-e Tüzes. — szölitotta meg a harmadik csikót — te még egy rossz szót sem hallottál tőlem ugy-e csikócskám? No hát téged gyepflősnek szántalak. A fejed olyan, hogy egy kisasszony is elhordhatná. A tartásod dél-

ceg. A szügyed is van két araszos, hát már téged az isten is csak első lónak teremtett. — Te veled Zsandár — simogatta meg az utolsó csikót, — már egy kis zavar vagyon. Te méltó párja volnál a Tüzesnek, de egy darabig „muszáj leszel” rud mellett járni. Ha osztán látni fogjuk, hogy a Bojtár megbeesüli magát, akkor avanszerózol ostorhegyesnek. Csak osztán vigyázz, hogy tulságosan ne aprózd a lépést, mert a te fajta béliek egy kicsit gyenge természetűek, osztán hamar izzadnak és sorba kehesedtek egymás után. — No, de most már kezdjünk a szerszámozáshoz — morfondirozott tovább az öreg.

— Jancsi te! szölt oda a szinből éppen akkor visszatérő lovászgyerekhez, hocide ösém azt az ósékabbik sallangos hámot. Igy ni! Most osztán te a Tüzeset meg a Linkát szerszámozzad. Azokról jótállok, hogy nem rugják ki a fogadat. En majd a Bojtárral meg a Zsandárral bánok el. Hanem azért vigyázz, hogy a hámat úgy tedd rájok, hogy észre se vegyék. A kantárokat pedig szemmérték után agygyusztáld meg előre, hogy ne kellesen a fejköön babrálni velök. — Igy ni mint én! Most osztán fogd meg a Tüzeset meg a Bojtárt. En majd a Lindával meg a Zsandárral elül megyek. Azzal megfogva a két csikó kantarát, kifelé indult az istállóból. Utánna Jancsi a másik két csikóval.

Szép lassan, jámboran viselte magát mind a négy. Talán egy kicsit bambák is voltak. Ujság volt nekik minden. Szokatlan volt még a hám könnyű terhe is. Alkalmatlan volt a soha

A katona sor alatt levők már nem is bajlódnak a külföldre szülő könyvecskével; mert van itt egy lelketlen ember, a Latorcza-vidéknek valóságos átka, (a hatóság ismeri-e? szerk.) a ki csapatostól szökteti őket 60—70 forintért fejenként, s a mi fő, mindig sikeresen. Uraim! A templomok már üresek; csak néhány hajlott kora férfi s nő bolygat abban. Házasság és keresztelés esete: no az meg már a ritkaságok ritkasága.

Igy vagyunk a néppel. Lássuk már most hányadán vagyunk az Amerikában összeszedett s haza küldött pénzzel, valamint a visszajövetellel? Hát a legszomorubbán. Bizony ritka ember már ma, a ki Amerikából pénzt küld haza. De ha akad is egy-kettő: nincs annak semmi látszatja. Nemesak hogy kicsi birtokán rajta marad a felvett adósság, de sokszor még annyira tetézve is az itthon maradt család részéről, hogy látva tehetetlenségét annak rendezhetése iránt, kimegy a még itthon reménykedő családtag is és hagyja dobra üttetni birtokát. Tizenegy év óta látom a kivándorlók karavánjait, de alig látok egy-két embert visszazállingózni. A kik visszajönnek is, alig vannak itthon pár héttig, már vágnak vissza s nincs is nyugtok addig, míg ismét vissza nem mennek, akkor már örökre bucsut mondva hazájoknak.

Bátran kimondom tehát, hogy községünk-ből azok, a kik kivándoroltak, alig fognak haza jönni.

Es ennek is két oka van.

Első ok az, hogy: a kik családotól vándoroltak ki, a vagy ott alkottak családot, annyira megszapordtak, hogy nem képesek annyit keresni, a mennyivel hozzátartozóikat eltartatnák; vagy ha igen: utiköltségre alig telik, arra pedig, hogy haza jöve itthon boldogulhatna: épp egy fillér sem jut. Ott marad tehát munkáskan.

A második ok az, hogy: a katonai kötelezettség elől kivándorlott haza jönni fél a büntetéstől; tehát az ilyen is Amerikában marad és ott alkot magának családot. De meg nem is igen kíváncznak vissza. Tudjuk, hogy a családi életben nagy és főtényező a „családanya.” A nőnek pedig tetszik az Amerikában divó „aranyos nagy szabadság” s jólélés, dologtalanság, mit hazájában nélkülöznie kellett. De a férje urának is tetszik a szabadság, a pihenő időben kifejtett „urhatnáság” s azért közös óhajok: „Jobb itt — mint Magyarországon!” Maradnak hát s feledik édes hazájukat.

De uézzük csak azt is, mi ok indítja kivándorlásra a Latorcza-menti lakosságot? Az ok: az „elszaporodás!” Például ismét Leleszt veszem.

Községünkben az 1864—65. évben történt földmérés alkalmával kiméretett a népes lakosság közt 102 féltelek. Ebből kiadatott az egyházi hivatalnokoknak 6 féltelek, maradt a népnek 96 féltelek. Evek folyamán az osztokodás révén az a 96 féltelek annyira felaprózódott az örökösök közt, hogy jelenben féltelek gazdáról szólani alig lehet, hanem csak $\frac{1}{8}$ -ad és $\frac{1}{16}$ -od telekről és ebből kell a legtöbbszörre 5—6 tagból álló családnak élni.

De még ez a kevés föld sem hozza meg munkájoknak gyümölcsét, a mennyiben az örökös használat során kifáradt föld, a legjobb terméskor sem ad 5—6 magnál többet holdanként. Erre a termésre pedig ($\frac{1}{8}$ -ad telket veszek alapul) e következő kiadások várnak: Allami

nem viselt zabla nyomása, hát ugyszólván huzni kellett őket lépésről-lépésre. Pedig más-szor két embernek is dolgot adtak, ha úgy pusztán kötőfékszáron kellett őket megvezetgetni.

A befogásnál sem volt velök semmi baj. A szokatlanság ismert gyámoltalanságával türték a keresztágak összecsalását, a tartósizjak, istrángok felhurkolását. Csak olyankor horkantak meg és kapáltak egy kicsit, ha a gyepflő egy-egy vigyázatlan érintésénél, a zabla jobban feszült törelen, habzó állkapékhöz.

Mikor aztán annak rendje módja szerint be volt fogva, az öreg körüljárta az egész fogatot. Végig simogatta mind a négy csikót és Jancsit oda állitva a két első elé ő maga felült a bakra. Onnan aztán a tapasztalt kocsisokat jellemző könnyedséggel szedve össze a szárat, rákiáltott a már nyugtalankodó csikók előtt álló lovászgyerekre.

— Ereszd el Jancsi! — mire az addig egy helyben toporzékoló csikók a szárnak egy gyenge nyomására, inkább táncolva mint lépve, apró szökésekkel elindultak.

Egy kis ideig csak hagyta az öreg hogy kényeskedjenek. Pár lépésnyi ut után azonban egy villanáshoz hasonló mozdulattal kibocsájtotta a suhogót, a melynek pisztolylövéshez hasonló durranása után a csikók rendetlen vágatásba kapva gyors iramba ragadtak tovább a pehelykönnyű homokfutót. Feszültek a száruk, csattogtak a hámfák, a mindjobban neki melegedett csikók oldalához pattogva verődtek a

adó 12 ft. 07 kr., egyházi adó 28 ft. 24 kr. (de ebben még nincs bele foglalva a többnemű községi, vármegyei, utiadó stb.) De a nevezett 1/8-ad telek terméséből kell még kifizetni a kerülőt, kovácsot, pásztorokat. Így, ha évi terméséből mindezeket kielégítette: alig marad meg neki annyi, a mennyit elvet; kenyérnek való pedig a maga és családja számára: no az már éppen semmi sem marad. Az új kenyeret csak megköstölja; azután krumpin és tengerin tengetik egy hosszú éven át sanyaru életüket. Jövedelmeket pótolni mással nem tudják. Sertést már évek óta nem tarthatnak a sertésvész miatt. Fuvarjok nincs, pedig örömet menne fuvarba 12-14 kilométernyi utra 70, mondó: hetven krajcárért. Napszámot itt nem kap, ha csak a 3-ik, 4-ik határra nem megy cukorrépát kapálni. Mit tegyen hát? Terhe meg van, de jövedelme, keresete nincs. A kivándorlásra adja szegény fejét.

A tömeges kivándorlás megakadályozására csak egy mód van s ez: munkához, kenyérkeresethez juttatni népünket! Mert hiába alakítunk jótékony egyesületeket; hiába fogunk bölcs és hasznos felolvasásokat tartani, a nép mindig azt fogja felénk kiáltani: „Munkát! Munkánkért kenyeret!”

A kivándorlásra az nem segít, ha könyveiknek kiadását megnehezítjük. Nem, mert, a mint már említettem is, így csak annak a lelketlen ügynököknek a karjai közé kergetjük a népet, ki ezt a kínálózó jó alkalmat igazán feltudja használni, a mikor is 150 ft. helyett 200-300 forint költséget okoz.

Ha a könyv kiadása megnehezítettetik, akkor az ily lelketlen ügynököknek kellő ellenőrzés alá kellene tételni. Így talán javát munkálnák a népek.

Szomorú, de való igazság, a mit leírtam. És leírtam azért, hogy a kik hivatta vannak a nép érdekét s javát szívökön viselni, ne mondják: „néma gyermeknek anyja sem érti szavát.”

Br. K.

Vármegyei ügyek.

Közgyűlés. Emlékezetes lesz, híres is és nevezetes évkönyveinkben ez a május 15-iki rendes közgyűlés. Nem épp azért, hogy május letére csak fűtött termekben engedte megtartani az idő, hanem azért lesz emlékezetes megkülönböztetett annálszeinkben, mert ez a Közgyűlés állapította meg a vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet fizetésének a korrigényekhez alkalmazott rendezését, midőn a kormány részéről ugyan erre a célra fukar kézzel nyújtott állami pótvavadalmazást még egyszer annyit érő vármegyei pótvavadalmazással tetézte és megtoldotta. — Ezért a nemes munkáért, a miben érdemes része van egy főispánunknak, mint a t. vármegye közönségének, a Közgyűlés színe előtt Dókus Gyula cs és kir. kamarás, ékes szavu főjegyzőnk, tolmácsolta „nagyok és kicsinyek nevében” a hála érzelmeit, a Közgyűlést megnyitó főispánhoz intézett következő beszédében:

cifra fonásu sallangok, az öreg pedig, arcán a meglepedés látható jelével, figyelte a fiatal állatok járását s még csak kísérletet sem tett, hogy a csikók rendetlen vágatását szabályozza. Körröskörül szabad volt a térség. Kitérni nem kellett semminek sem. A sima porondon még csak meg sem billenhetett a kerék, hát hagyta őket kedvükre tüzeskedni. Tudta jól, hogy már a második kör után is szabályosabb, nyugodtabb lesz a járásuk. Tudta jól hogy az egész tüzeskedés csak szalmaláng. A fiatal vérnek ösztönyszerű fellángolása az igába zárás kényszerítő hatása ellen. Hát nem bánta, ha ugráltak is. Csak úgy szóval csendesítette őket.

No, no! Hahó! Hahó! Ne bolondozzatok! Ne tüzeskedjétek

Egyébként mindig a járásukat, meg a tartásukat kísérte figyelemmel.

No nézd már, Jancsi — figyelmeztetette a lovászgyereket — nézd már ezt a tüzést! Hát nem mondtam, hogy az isten is első lónak teremtette!? Látod, hogy jár? Mintha nem is érné a lába a földet. Hát a nyerges? Nézd csak! Mintha mindig hámba járt volna. Hát a Zsandár!? Hát a Bojtár!? Micsoda menés! Micsoda tartás! Isten-uccese ma megérnek két ezer pengőt. Várj csak, várj! Micsoda négy lovat csinálók én ezekből. Csak az az átkozott Plutóivadék ne rugdosna annyit. Nye Bojtár, nye! kiáltott oda a rugdosást még meg nem unó, tajtékzó ostorhegyesnek. — Hej csak a többi ne félne az ostartól, majd adnék én neked! Hahó Bojtár, hahó! próbálta csendesíteni a

Méltóságos Főispán ur,
Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés!

Méltóságodat elnöki székünkön a törvényhatóság bizottsága és a tisztikar nevében tisztelettel üdvözlöm.

A tekintetes vármegye közönsége, hogy tisztikarának anyagi jobblétét biztosítson, sulyos közgazdasági helyzete dacára nem esékely terhet vállalt magára. Ezen elhatározásával áldozatkészségének oly nemes példáját tanusította, a mely lelkiünket mély hálával tölti be és őszinte tolmácsolását teszi kedves kötelességemmé.

Köszönetünknek Méltóságod nagy részt osztályosa, mert 18 évi itt működése alatt híven követett azt az elvét, hogy az adózó polgárok újabb terhekkel való megrovását, nem engedi, ezen kérdésnél alkalmazandónak nemcsak nem találta, hanem kezdeményezésével és támogatásával az elhatározás sikerét is készséggel igyekezett biztosítani. Hogy a tekintetes vármegye intézkedésével kinek mit fog juttatni, köszönetünk és hálánk melegségére mi befolyással sem lesz, mert a tisztikar már magával az elhatározással nemcsak anyagi megjutalmaztatást, hanem főleg az erkölcsi előismerést nyerte el. Méltóságod ez alkalommal is beigazolta azt, hogy alkotmányos érdeke van; mert a vármegye többsége által hozott határozatot érvényre jutni engedte és azt, hogy gondoskodásának a legnagyobb, úgy mint a legkisebb egyaránt tárgyát képezi a közügyek ily módoni kezelése Méltóságod iránt érzett mély tiszteletünk forrásává vált; bizalmunk változatlanágának ez képezi biztosítékát, szeretetünk melegségének indokát s ez ad ma is alkalmat azon egyértelmű közöhangytás nyilvánítására, hogy Méltóságodat hazánk és vármegyénk javára, szeretettel boldogítására a magyarok istene soká tartsa és éltesse. (Hosszan tartó, igen lelkes éljenzés.)

Következtek a választások. Először is az ifj. Meczer Gyula távozásával megüresedett V. aljegyzői székre az egyedül pályázott Görgey Géza végzett jogászt ültették közakarattal, ki a hivatalos esküt nyomban le is tette. (Eljen!) A központi választmányban megüresedett két tagsági helyre titkos szavazással Ambrózy Nándor és Székely Elek bizottsági tagokat választották be. Az állandó választmányban megüresedett három helyet Arnótfalvy Tivadar, Juhász Jenő és Sennyey Miklós br. bizottsági tagokkal töltötték be. A vármegyei szegény-alapra ügyelő választmányba néh. Schwarz Bernát helyére Schön Vilmos dr. bizottsági tagot ültették.

Következett a vármegye alispánjának a legutóbb lefolyt évnegyedről szóló jelentése, melyből kiemeljük, hogy Péchy Andor közíg. joggyakorló a vármegyétől bucsut vett. Központjaink megvizsgálatván rendben találtak. A máj. 11. 12-ike között bekövetkezett fagy a szerencsi (és a tokaji — szerk.) járásban a szőlőket, kapásnövényzetet és a gyümölcsstermést megsemmisítette. — Közutaink a tartós esőzések következtében sokat szenvedtek. A fősorozás eredménye éppen nem megnyugtató, sőt igen szomorú tüneteket mutat. A főlhivottak, számszerint 7714 hadköteles egyén közül távo-maradt 48 %! Legkevesebb (22 %) maradt távol a szerencsi járásban, legtöbb (63 %) a varannaiban. Alkalmasnak találtatt és beso-

makaes állatot. Aztán, hogy látta, hogy szép szóval nem megy semmire, lassanként összéb szedte a szárazakat és lépésben haladt tovább.

Egy nagy kör leírása után újból megereztette őket. Mikor kétszer körül szaladták az udvart egy-egy perere megállott futatni. Aztán újból elindult. Hol gyorsabban, hol lassabban hajtott. Ha kedvére mentek, dicsérte őket. Ha makaeskodtak, káromkodott. Közbe-közbe pedig, nagyokat csördített a selyemesapós hosszú suhogóval.

Később, hogy már egyenletesben jártak és jobban is neki dőltek a hámnak, megpróbált velök kanyarodni. Először jobbra, aztán balra. Elsőbb lassan lépésben, később sebesebben gyors iramban, míg nem úgy összekarikázta a fölázott udvar sárga homokját olvashatatlan vargabetűknek látszó kerékvágással, mint a hogy a kis gyerekek szokták összefirkálni táblájukat, a mikor először veszik kezükbe a palavesszőt.

Egy jó órai hajtás után végre a szin előtt megállott az öreg. Leszállott a bakról és meg-simogatta a gőzölgő csikókat. Aztán, hogy a kiragasztáshoz fogott oda szólott a segédkező lovászgyerekekhez.

— No Jancsi ma jó napunk volt! Az első iskola pompásan sikerült. Sem nem tört, sem nem szakadt semmi. Mindössze a Bojtár bőre pattant ki egy kicsit. Hanem az esigavér! Az édes anyja a „vidla nyelet” is megköstölta, mégis rugott. —

roztatott 24 %. — S.-A.-Ujhelyben az áll. ell. iskola 8 tanteremmel lesz kibővítendő. — Csak magából a Bodrogből 940 egyén vándorolt ki ez év folyamán Amerikába.*

Napirend előtt felszólt Bernáth Béla orsz. képviselő bizottsági tag és meghatározó színekkel ecsetelvén azt a nagy katasztrófát, mely a május 12-iki fagy alkalmával egész Tokaj-Hegyaljankat érte, felemelé kéri szavát, hogy az „egész ország jöjjön segítségére a Hegyalja birtokos osztályának!” Azután feliratot indítványozott a Képviselőházhoz oly értelemben, hogy az újjátelepített szőlők tíz éves adómentességét biztosító 1891. I. törvényekkel, nemkülönben az agrár-kölcsönöket szabályozó 1896. V. t. c. sürgősen módosítsanak s pedig akként, hogy az ilyen csapások esztendő a tíz éves adómentesség idejébe be ne számítsák, illetve az agrár-kölcsönök évi részletének visszafizetése az ilyen katasztrófaszerű csapásra való tekintettel a csapások évben ne követeltessek, sőt követelése a csapást követő második esztendőre elhalasztassék. Mindkét irányú indítvány közhelyesléssel talákozván, határozati erőre emelkedett. (Ugy a határozat, mint a felirat rendeltetésük helyére már el is küldettek. — Szerk.)

Ezután Dókus Gyula főjegyzőnk mutatta be nagyobb szabásu emlékiratának vázlatát, mely, egyebek közt, javasolja a járások szaporítását is és a közigazgatás célba vett államosításához szolgáltat a gyakorlati életből és 30 év szakadatlan tapasztalatából merített igen becses anyagot. Az emlékirat ki fog nyomtatni és a bizottsági tagoknak megküldetik. (Lapunk jövő számában mi is közölni kezdjük. — Szerk.)

Következett a fizetés-emelésre vonatkozó állandó választmányi határozati javaslat, mely a „Zemplén” ma egy hetes számában közölt küldöttségi javaslaton azt a módosítást tette, hogy a tisztí főügyészt 4000 K. évi fizetéssel beemelte a VII. osztály nyergébe, az I. és a II. alszámvevőnek, az alvevőtárosnak, a gyámpénztári ellenőrnek, a kiadóknak, igatóknak, árvasz. irattárosnak pedig 1800 K. helyett évi 2000 K. fizetést proponált, végre az irnokokat, ide érve a járásbelieket is) 1600, 1400 és 1200 K. fizetéssel javadalmazandó osztályokba sorozta. — A javaslatot Wiczmány Odón, Molnár főispán, Szöllösi Artur és Lengyel Endre dr. biz. tagok felszólalásai után változatlanul elfogadták, tudomásul vévén az állandó választmányának abbeli javaslatát is, hogy az ekként fedezetlenül maradt szükséglet a 2000 K.-nál magasabb fizetésben részesülő tisztviselőktől percent arányban levonassék. — Az e célra megrovavott 2°/o-es vármegyei pótdadó kivetése ellen Wiczmány Odón biz. tag felelőbeszédet jelentett be s pedig azért, mert a „fizetés-fokozat” megállapítása kezdeményezése a bürokráciának, ami pedig megölje a közszabadságnak, vagy ha nem is az, de „lépés” a közszabadságot veszedelmezett irányban. . . . Beszédében nagy éljenzést támasztott az a kijelentése, hogy „megbízható és minden tekintetben jó segéd- és kezelőszemélyzet nélkül jól adminisztrálni nem lehet!” Azoknak, a kik azt mondták, hogy „vaggon számszámra” lehet kapni az eddig volt fizetésért is kezelőszemélyzetet, feleli hogy igen: kaphatják a rosszat, de a megfelelő és megbízható elemeket lámpással kell összekeresgélni az egész vármegyéből! — Kimondotta a Közgyűlés még azt is, hogy a felemelt fizetéshez való igényjogosultság az 1900. jan. 1-ig visszamenő érvényességgel bir, következőképp a fizetés-többletek után járó nyugdíjlevonások az év első napjától kezdve számítandók.

Az első napi Közgyűlés tárgysorozatában megvitattott ügyek közül megemlítendő még a Bencsik István fősolgabíró személyi ügye, melyet Farkas Róbert dr. biz. tag emelkedett beszéddel vezetett be, hangsúlyozván, hogy az állásától magánjellegű eset miatt felfüggesztett fősolgabíró, kiben a nép „atyját” nélkülözi, nemcsak a közigazgatás tekintetében érzékeny veszteség a Bodrogbőre, de a művelt társadalomban is pótolhatatlan irt hagyott. Indítványozta tehát, hogy a fegyelmi ügyet, mely ez időszereint a belügyi kir. minister előtt van, szorgalmazza meg a Közgyűlés, egyszersmind hasonló irányú közbenjárása kérje fel főispánunk öméltóságát is. Az indítványt egy diskant hanggal szemben közhelyesléssel fogadta a Közgyűlés, egyben pedig azt is elhatározta, hogy a felfüggesztett fősolgabírónak fél fizetése folyósítsassék.

Az idő előrehaladván, a Közgyűlés folytatása másnapra halasztott.

Erről jövő számunk hoz tudósítást.

* Erről az elsomorító jelenségről tüzetesebb tájékoztatást nyújt lapunk mai számában második cikkelyünk.

Szerk.

Vármegyei nyugdíjintézet. A legutóbb máj. hó 11-én tartott pénztárvizsgálat alkalmával volt a törzsvagyon: 143,324 K., a rendelkezési alap pedig: 119,140 K. 73 fill.

Az új halászejegyek kiadásában némi késelem állott be a miatt, hogy az egyik járásból máig sem érkezett be a régi halászejegyekből szóló számadás. Alispánunk a főszámvevőt tegnap az illető járásba kiküldvén, a dolog most már hamarosan rendbe jön s mi akadály sem lesz annak, hogy az új jegyek e napokban forgalomba kerülhessenek.

Hírek a nagyvilágból.

A délafrikai harctéren az angol hadseregek, *Oránzs* szabad állam elfoglalása és *Mafeking* felmentése után, melyet a burok okt. 16-ika óta hasztalanul ostromoltak, betörték *Transzvál* független szabad köztársaság területére. A burok Pretória, a köztársaság fővárosa alatt várják a döntő ütközetet, melyet ha elvesztenének, visszavonulnak fővárosuk hatalmas sáncái mögé.

Amerikában egyre hatalmasabban nyilvánul a közvélemény, hogy a burok megmentése érdekében lépjen közbe a szabad Államok kormánya.

A pestis újra kitört Indiában s már behurcolták Egyiptomba is.

Hírek az országból.

A delegációk most Budapesten tanácskoznak és pedig a magyar delegációk *Szilágyi Dezső*, az osztrákok *Jaworski* lovag elnökléte alatt. A király f. hó 13-án fogadta hódolatkát.

A népszámlálás előkészítése A Központi Statisztikai Hivatal megkezdte a folyó év végén megejtendő általános népszámlálás előkészületeit. Az előkészítés tervezete már ki van dolgozva s a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását is megnyerte.

A fagy országszerte óriási nagy károkat okozott. Milliókra és milliókra rug a veszteség, a mit az egész ország közgazdasága szenved s a minnek a szomorú következményei ma még beláthatatlanok.

Színház.

„... A végszükség a legnagyobb zseni, Rómában is, ha nem volt, hát bérbe vették az ékszerketek.“ Így olvastam ezeket az ígéket Gibonnál, s megvallom nem értettem, míg *Halmay* direktor velem meg nem értette. Most már értem. Teszem azt fel, ha színigazgató vagyok, de nincs nőnemű jó drámai személyzetem, hát úgy segíték magamon, mint segítettek Gibbon szerint a rómaiak, bérbe veszem az ékszerketek Teszem, hogy tessék. *Halmay* is jól tette, mert tetszett. *Butkay* Katinka ragyogó ékszer a társulat hölgyemű drámai invaliditásán. Hát a másik ékszer (*Fodák Sárika*) jön-e? Még nem tudni biztosan.

A hét története ez.

Szombaton, május 12-én, itt először *B. A. L. E. K.* operet. Már címének punktumos betűivel azt a rébuszt kívánja jelezni, a minnek megfejtése a darab iránya, hogy t. i. „Biztosítás Asszonyok Ledérsége Ellen Kölesönösen.“ A darab különben piramidális halmozata az ostobaságoknak; de ki nevetni akar: nevethet rajta eleget, mert nagyon józú figurák gondoskodnak a t. e. publikum megkacagtatásáról. — Első sorban dicséretet érdemel *Barts Aranka*, (*Colombe*) a ki szerepét diszkrétan adta, — a többi nő szereplő ellen sem igen lehetett kifogásunk. — A férfiak közül kiemelkedett *Tisztay* és a két *Gabányi*: ügyes, eleven játékaikkal, *Gabányi László* pláne, a ki ma kifogyhatatlan volt a sikerültnél sikerültebb mókákban.

Vasárnap, május 13-án, két előadás. Délután „Goldstein Számi“ — este az „Édes“ népszínmű. A délutáni pongyola előadásra — *spongyát*; de annál több krétát, még pedig amolyan dupla krétát, nem a fekete, hanem az elismerés táblájára! Először is *Bokornak* írjuk a javára, hogy népszínműi közül ez az „Édes“ a legeslegjobb alkotása. — *Halmayné* (*Katalin*) az önfeláldozó, pajtáskodó, hiven szerető anyát pompásul személyesítette, dalai pedig ma nem csak hogy felmelegítettek, de szinte hevitettek. — *Lévay Sárika* a legkedvesebb „Sárika“ volt, olyan édes gyermek alak, mintha neki bokorította volna az író ezt a kedves szerepet. — *Gabányi László* (*Huszt*) a tönkre ment földesurat, aki maradt, ami volt és lesz ami: t. i. „ellenáthatatlan gavallér“ élethűen ábrázolta, sőt énekelt is, a mi újabb ok, hogy gratuláljunk neki. Legkitünőbb jelenete volt az elzúllott karakter alakítása. —

Tisztay (*Mandrusz*), mint mindig, ma is „non plus ultra“ a maga nemében s pedig milyen egyszerű, milyen természetes, minden erőfeszítéstől és túlzástól mentes eszközökkel, olyanokkal, a mi nőkkel perkt művészember dolgozik. Braviszimo!

Hétfőn, május 13-án, zónaelőadásul és *harmadszor*: a *Kurucfurfang*. *Tisztay* remek alakításában telt ház gyönyörködött.

Kedden, május 14-én, a két *Gabányi* fiu jutalomjátékául (mert ők egymástól elváhatatlanok mint ha ikrek volnának) szépen megtelt ház előtt a „Cifra nyomorúság“, *Csiky* Gergely színműve. Kihívás „sine fine“ taps rengeteg, egyik is, másik is a szeretet megnyilatkozása; osztozzanak meg rajta a kedves *Gabányi*-fiúk, közönségünk kedveltei, testvéri szeretettel és egyetértéssel. Ma is bebizonyították, a miben egyébként nem is kételkedtünk, mert „csak sást költenek a sasok“, hogy hivatásos *papjai* Tália templomának és nem az anyagi létért küzdő *napszámók*. — *Tisztay* (*Sodró*) mint mindig ma is eltalálta a helyes hangot. — *Barts Aranka* (*Bella*) abban a naiv-szerpökörben nem érezte magát otthonosan. — *Sz. Szilágyi* Etel (*Mézesné*) a szakácsnéből jó módba vedlett kőművesné alak, ügyes és türethetően jó segédszínésznek bizonyult. — *Lányi* Irma, ki a társulatnál legtovább pihen, (talán babérjain?) több igyekezetet árulhatna el szereptudás dolgában. Toaletjei pedig boszantóan hanyagok már.

Szerdán, május 16-án, másodsor a „B. A. L. E. K.“ operet ürességtől ásitó ház előtt, bár az elsőnél jóval különb előadásban.

Csütörtökön, május 17-én, a „Váljunk el“, *Sardou* kitűnő vigjátékát adták *Butkay* (*Wiczmándy*) Katinka urnő mint vendég fellépésével. — Színházunk közismereti okokból telides teli volt intelligens közönséggel. Bizonyos izgatottsággal várta mindenki a „vendég“-et, ki a színpadon látva eddig épp oly ismeretlen, mint a minő ismeretes volt még nem régen *S.-A.-Ujhely*, szülővárosa, uri köreibben. És ugy képzeltük, szinte hallani véltük, hogy annak a vászonfalnak tulsó oldalán maga a kedves vendég sem volt dobogó szív nélkül. Közömbös egykedvűséggel engedték magunk előtt leperegni az első jeleneteket. Mikor hófehér selyem ruhájában, aranyos mosolyal szép oráján betoppant a színe *Butkay* Katinka: előbb halkán kezdődött, de egyre erősebbedő, végre falrengető taps köszöntötte, s nem kevesebb, mint hat rózsá-csokor szállott feléje. Egynek, a legszebbnek, s talán a legkedvesebbnek is, selyem pántlikáján ez az aranyos felírás ragyogott: „Szívbeli köszönt — Szülővárosod!“ Az első felvonás alatt végig nem kis foku elfoglaltsággal küzdött, a mit, bár ügyesen palástolt finom gesztusokkal, hangjának tompasága nyilvánvalóvá tett. Sebes bérbe az azért lehetett olyan, mert szívének sebesebb lüktetése gyorsabb tempóra ösztökelte ajakát, mint teszi a tulerős gőz a gép zakatolását. Hanem a második s még inkább a harmadik felvonásban, midőn fegyelmelte izgatottságát, előttiünk állott az okleveles színővendék, a kit hivatás szólit a művészpálya magaslatára. Láttuk és tapasztaltuk, hogy ez az okos szép fej bir, tud elemezni, szíve tud érezni, hevülni, még pedig *Sardou* intenciói szerint: a szerelem minden fokozatán, megfelelő mimikával, a taglejtéseknek pedig ritmikus szép formáival, — hogy már is jeles ábrázoló, ki művészen tudja visszatükröztetni mindazt, a mi szerepében szív, értelem, érzés, gondolat, — hogy finoman kidolgozott alakját jellemzően tudja színezni. Nem egyszer köny lopózott nézőjének szemébe, az enyémbe is, a mi esalhatatlan bizonyíték arról, hogy játéka az igazság eszközeivel dolgozik... És a tetszés zaja, a mi szintén erős bizonyíték, nőtton-nőtt a tombolásig, olyanná növesztette a lelkesedés. Örömmel jegyezzük föl krónikánkba, hogy *Butkay* Katinkának ez az első debüje fényes volt. A gyakorlat, mely szüli a mestert, őt a név és hir művész-magaslatáig emelhetik. Nézése, egyegy mosolya, egy-egy sóhaja és az, hogy soha egy pillanatra sem zökken ki a helyes tónusból, az ahhoz értővel már is észrevételeti játékból a dicsőség derengését. Azért csak bizvást előre és bátran. Bizóké a pálya — bátraké a szerencse. *Bájos Ciprienne!* bizvást — előre! — *Halmay* (*Des Prunelles*) halás szerepében kitűnő volt. — *Gabányi László* (*Adhemár*) kissé csapongott a tulsz régiója felé. — *Gabányi* István (*Valentin*) kissé réveteg volt, a mit annak tudunk be, hogy szokatlanul szép asszony volt a háznál.

Pénteken, május 18-án, „Gyimesi vadvirág“ majdnem üres ház előtt, persze olyanforma előadásban is. — *Tisztay*, *Gabányi László* és *Lévay Sárika* gondos játékkal nagyobb közönségre voltak érdemesek.

Szombaton, máj. 19-én, *Butkay* Katinka utolsóelőtti fellépéséül „A csók“, verses vigjáték, melynek révén írja, *Dóczy*, meg is bárósdott.

Ma, vasárnap, délután 4 órakor „Az arany kakas“, este 8 órakor: „Az aranylakodalom“,

Ezekről a jövő számban.

a+b.

Jövöheti műsor: Hétfőn *Pilissy Gézané* *Wiczmándy* Katinka urnő bucsufelleptéül és jutalomjátékául: „A Szikra“ vigjáték, ezzel: „Cox és Box“, továbbá tréfás táncjelenet, lejt *Wiczmándy* Katinka és énekli *Ferenczy József* és *Lévay Sárika*. — kedden „Diplomás kisasszonyok“, — szerdán „Szulamith“, — csütörtökön két előadás: d. u. 4 órakor gyermek-népelőadásul: „Babszem Jankó az ember-évő óriások között“, vagy „A gyémántbarlang titka“, pénteken „Az édes“, — szombaton „Orfeusz a pokolban.“

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Öfelsége a király, kabinetirodája utján és főispánunk közbenjárásával, *Gorzó Bálint* sámgoyi gk. lelkésznek 50 kor., — *Jaczkovics Mihály* ladoméri, *Gorescsák* *Vazul* orosz-krucsói, *Durkot* *Mihály* orosz-ruszkai, *Tertinszky Pál* benkőczyi, *Berencsy Endre* mihályi, *Harajbies György* runyinaei és *Orlik* *András* valkói tanítóknak 30–30 kor., — végül *Kolenkó* *Vaszilyné* sztrpökő-olykai lakosnak 20 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** *Bolla* *Kálmán* altábornagy, honvéd főparancsnoksági adlatus, e hó 12-én délelőtt *Ujhelyben* időzött és megszemlélte a honvéd zászlóalj s a tapasztaltak felett teljes meglegedését nyilvánította. — *Ember* *Mihály*, a polgári takarékpénztár pénztárosa, súlyos gégebajának gyógyítása céljából a mult héten *Gleichenbergbe* utazott.

— **Bökezü főúr.** *Andrássy* *Dénes* gróf a legnemesebb lelkü főúr, a kis-toronyai gör. kat. templom építési költségeire 2600 koronát adományozott. A bökezü főúr ezzel örök hálára kötelezte a kis hitközséget, melynek ezzel az adománnyal összes terhe ki van egyenlítve.

— **Kazinczy sirjánál.** A sárospataki állami tanítóképző I–IV. éves növendékei, a hagyományos gyakorlathoz híven, három tanár vezetése alatt f. hó 16-án elzarándokoltak a „szent öreg“ sirjához, hogy a *Tud. Akadémia* díját (5 db. arany) ott, a helyszínén a magyar irodalomban legszebb előmenetelt tanusított IV. éves növendéknek ünnepiesen átadják. A tornász-trombita harsogása már korán reggel felébresztette a *Kossuth- és Kazinczy-utcák* lakóit, mikor a lelkes csapat négyes sorokban, *Kötsé* *István* képzőintézeti tanár vezetése mellett, katonásan végig haladt. *Dezső* *Lajos* intézeti igazgató és *Palágyi* *Lajos* tanár később kocsin ment ki utánok. Részt vettek az ünneplésben *Becske* *Bálint*, mint a széphalmi sirháznak a magyar tudományos Akadémia részéről megbízott gondviselője és *Beregszászy* *István* kir. s. tanfelügyelő, mint vendégek. — Az ünnepség 9 órakor a nemzeti himnusz eléneklésével vette kezdetét. Ezután *Dezső* *Lajos* tkp.-i igazgató megnyitó beszédében ecsetelte a nagy *Kazinczy* *Ferencnek*, mint a „nemzeti iskolák“ kir. felügyelőjének tanügyi működését, rámutatván arra a ferdéségre, hogy a nagy hazafi és írónak lakó- és nyugvóhelyén, Széphalmon, nemkülönben a vele szomszédos *Ruda-Bányácskán* (régii néven: *Szépbányácskán*) tót szó hangzik mindenünnen, mert ott magyar iskolának se hire, se hamva! Minő ironia!..*) A tanítójelöltekre néz a feladat, hogy a magyarosítás terén *Kazinczy* nemes nyomdokain haladva, segítsenek megteremteni az egységes magyar államot és az ilyen vidékeken szent missiót teljesíteni a nem magyar ajku lakosság között! — Egy nemzeti ima eléneklése után *Palágyi* *Lajos*, a költő-tanár, tartotta meg eszmékben gazdag, tartalomra tanulságos ünnepi beszédét. *Kazinczy* korát vázolvá, rámutatott irodalmunk akkori hanyatlására, a *Kazinczy* és az ő példájától felbuzdult írók működésére, e működés szülte változásokra, az igazi idegen befolyásoktól ment klasszikus irány felé való törekvése. Fájdalommal tapasztalja, hogy jelen korunkban is az irodalmi törekvések, az idegen utánzása közben ferde irányokban révedez és újból jegosulttá teszi a panaszt, a mit *Kazinczy* és kortársai az irodalom pangása és elfogatása ellen emeltek. Remek szép beszédét azzal a reménnyel zárta, hogy eljövend s már a közelben az idő, mikor egy új *Kazinczy*, lelkes tábor élén, hareba viszi irodalmunk hü előharcosait, hogy nemzeti irodalmunkat megtisztítva az idegen hajtásoktól, felszabadítsa az idegen hatásoktól, az igaz, hamisítatlan és eredeti klasszicizmus magaslatára emeli. — Az énekkar most egy szép hazafias dalt énekelt, mire *Dezső* *L.* igazgató a tanárkar határozata értelmében kiosztotta az akadémiai pályadíjat, melyből *Alacs* *Dániel*, IV. éves tanítójelölt 3 db., *Kádár* *Imre* szintén IV. éves növendék pedig 2 db. aranyat nyert, mind kettő a magyar nyelv és irodalom tanulásában tett szép

*) Fokozza a bántó hatást, hogy a széphalmi állami iskola, melynek számára alkalmas épületet is felajánlott az Akadémia, mind máig azért késik a jövő méhében, mert világra jövele, érthetetlen okokból, még mindig vajdik a kultusz-ministeriumban. Szerk.

előmenetelért, — figyelmeztetvén a megjutalmazottakat, hogy e kitüntetéssel elkötelezték magukat Kazinezy szellemében a magyar nemzeti irodalom javára működni; végezetül pedig hatalmas imában segítségül kérte Kazinezy hazafias és megdicsőült szellemét, segítségül a jövő nemzedék tanítóira ahhoz a magaslatos feladathoz, mely az életben hivatásul reájuk vár. — Erre *Becske Bálint* a m. t. Akadémia és mint Kazinezy-unoka a saját nevében szép szavakban mondott köszönetet a tanárságnak és az ifjuságnak a Kazinezy emléke iránt táplált tiszteletöknek és kegyeletöknek ily megható és évről-évre megújuló hű kifejezéséért. — Az ifjuság erre elénekelt még a „Szózat“-ot és a szép hazafias ünnepség befejezést nyert. Az ifjuság a déli vonattal visszatért Sárospatakra — r.

— **Királyunk szöleje.** Köztudomásu dolog vármegyénkben, hogy királyunk öfelségének nagy kiterjedésű, természetesen remekül kultivált szöleje van *Tarcal* határában, az ugynevezett „Szarvas“ hegyen, mely urálja a Tokajtól Tarcalig húzódó hegylépcsőt. A máj. 11-ikéről virradó éjszakai hideg, bár a zérus fok alá süllyedt hőmérsékletű légáramlatot a *Tárcai* hegy alja feltartóztatta, nem kímélte meg a pompás királyi szőlőt sem, melyben a körülbelül 600 hordányira becsült idei termésnek kétharmad részét „isten dézsmájá“-ba elvette a fagy. — Öfelsége a király, a magyar delegátusok fogadása alkalmával *Dókus Ernő* és *csász. és kir. kamarás* országos képviselőtől tudakozódott a Tokaj-Hegyalját sújtott óriási fagykárok felől és mély sajnálkozásának adott kifejezést, midőn értesült arról az istenítéletnek beillő esápsárról, mely nemcsak a Tokaj-Hegyalját, hanem széltehen-hosszában vármegyénknek legalább is $\frac{2}{3}$ résznyi területét sújtotta többé-kevésbé elviselhető erővel.

— **Doktor jurisz.** *Székely Áront*, lapunk jeles munkatársát, a kolozsvári tud. egyetem jogtudományi kara, doktortárrá promoveálta, a mit örömmel juttatunk köztudomásra.

— **Áthelyezés.** *Rákóczy Ferenc* márkigk. lelkész a munkási egyhm. püspöki hatóság a palágyi gk. parókiára helyezte át.

— **Az esküdtzéki bíróság** második évnegyedi ülése S.-A.-Ujhelyben, a vármegye székházában, holnap d. e. 9 órakor kezdődik. E végből a nagyterem és mellékhelyiségei az esküdtzéki bíróságnak már tegnap átengedettek. — Lapunk ma egy hetes számában közöltük a kisorsolt esküdtek névsorát, most tudatjuk t. olvasóinkkal a tárgyalás sorrendjét és pedig tárgyalatik május 21-én d. e. 9 órakor: szándékos emberölés büntetével vádolt *Kondás Julia* bűnügye, védő *Izsépy István*; — május 22-én d. e. 9 órakor: szándékos emberölés büntetével vádolt *Venczel András* bűnügye, védő: *Reichard Salamon dr.*; — máj. 26-án d. e. 9 órakor: szándékos emberölés büntetével vádolt *Beteg Demeter* bűnügye, védő: *Friedl Lajos dr.*; — május 28-án: szándékos emberölés büntetével vádolt *Kurezi Sándor* bűnügye, védő: *Szirmay István dr.*; — május 29-én: halált okozó súlyos testi sértéssel vádolt *Timko Vaszilyné* bűnügye, védő: *Buza Barna dr.*; — május 30-án: rablás büntetével vádolt *Kavcsák Mihály* és *Érénny Manó* dr.

— **Esküvők.** *Windt Jakab* kárpitos és diszító f. hó 17-én esküdtt örök hűséget *Moskovits Rózának*. — Ugyancsak 17-én tartotta esküvőjét *Radó Ödön* könyvelő *Friedrich Terkával*.

— **A fagyokról** már lapunk mult számában irtunk. Pusztulás mindenütt, a hová szemünk ellát. Azóta a következő tudósítások érkeztek be szerkesztőségünkhöz:

Kesznyéten községből írja levelezőnk: Máj. 12-én reggelre szomorú szemmel lehetett látni, hogy a még előbb egy nappal szép terméssel bízható gyümölcsfákat a kegyetlen fagy elpusztította; megsemmisültek a paszuly, tök, dinnye, krumpli-vetemények is; úgy látszik, hogy a korai rozsvetések is tönkre mennek. — Ennyi pusztulás között csak az ad némi vigasztalást népünknek, hogy árviztől mentesített legelőin kitűnő mező van, s így állatainak eltartásáról nem kell aggodnia. Állat- és sertésvész — hála a Gondviselésnek — most nem uralkodik községünkben; az egész nagy környéken sem. —

Ublja községből írja levelezőnk: Folyó hó 11-ről 12-ére viradva erős fagy volt a mi környékünkön s községünkben is. A gyengébb vetemény és fák virágai elfagytak. — Ez épp akkor történik, midőn a szegény nép nagyobb részének alig-alig maradt tavaszra való vetőmagja. Csak a jó isten a megmondhatója, milyen lesz ez az esztendőnk; bizonyosan rosszabb mint volt a tavalyi s akkor beáll újra az inség és nyomor. — A velünk tőszomszédos Ungvármegyébe kebeleztet *Kis-Bereznai községében* f. hó 15-én oly nagy mennyiségű jég esett, hogy egészen befőtte a földet.

Beregben és Ungban jóformán minden elfagyott. A beregszászi szőlőhegyeken a szó teljes értelmében az egész termés tönkrement, úgy, hogy még jövőre sem lehet jó termést remélni.

A *Szerencsi főszolgabíró* sürgönyben hivatalosan jelentette: „Egész járásomban a szőlőket a fagy megsemmisítette.“

A *Bodrogközről* hallottunk panaszt, hogy a május 12-iki fagyot az ideai szénatermés is erősen megsínyli.

— **Felozlatott betegsegelyező pénztár.** *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter az Ujhelyi Általános ipartestületi betegsegelyező pénztárt három évi működése után felozlatta. A felozlatásra a pénztárnál előfordult szabálytalanságok és helytelen pénzkezelés adott okot. Egyszersmind elrendelte a miniszter hogy ez a pénztár a kerületi betegsegelyező pénztárba beolvasszassék. Jövőben a kerületi pénztár ellenőrző hatósága a város polgármestere lesz. A városi tanács tegnapi ülésén intézkedett a felozlatás, az átvétel és a további teendők iránt.

— **Eljegyzés.** *Rosenberg Gyula* helybeli lakos eljegyezte *Safir Katinka* kisasszonyt Sárospatakon.

— **Ujhely épül.** Alig mulik el még néhány nap és a Széchenyi-tér és Korona-utca sarkán lévő Steiner-féle bérház, a mely alacsony, ronda külsejével, apró zugbolytaival mondhatni évszázadokon át disztelenkedett a különben szép főútcán s egyik jellegzetes része volt a nem régebben még ronda és sáros Ujhelynek, a napszámok romboló csákánya alá kerül, hogy helyet adjon egy modern szép egyemeletes palotának. Tulajdonosa *Weinberger Dávid*, imregi lakos, már megkapta az építkezésre a hatósági engedelmet. Az új épülettel a telek nem lesz egészen beépítve. Az ugynevezett „Népkert“-nek egy része megmarad s azt a tulajdonos — értesülésünk szerint — két házhelynek eladná tette.

— **Halálozás.** A sárospataki ev. ref. főiskola tanárai mély fájdalommal jelentik *Warga Lajos* teol. akadémiai tanárnak, főiskolájuk és a magyar prot. tudományos irodalom külön munkásának, S.-Patakon, a folyó évi május hó 17-én d. u. 12-3 órakor, munkás életének 65-ik, tanári működésének 32-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. — „Baldogok a halottak, kik az Urban halnak meg, mert megnyugosznak az ő fáradságoktól és az ő cselekedeteiknek jutalma követi őket.“ (Jel. XIV: 13.)

— **Falb a nyárról.** *Falb Rudolf*, a híres időjós, kinek szavában annyian kételkednek — legjobban pedig az anglius időprófeta *Loveley* — már kiadta nyári naptárát, a melyben, sok olyasmit ígér *Falb*, a mi különös specialitás nyáron, de kétségkívül nem oly kellemes, mint pl. télen a cseresznye. A jóslásból megemlítjük hogy május 21—25 között nagyon hideg lesz*, helyenkint sok esővel és a hegyekben rettenetes nagy hó; 26—31 között sok vihar lesz; 28-án napfogyatkozással járó másodrendű kritikus nap. — Június 1—5 között száraz időjárás, a hőmérséklet a közepén alul; 6—13 között a csapadék növekedésében, nagy árvízveszedelem, sok vihar; 13-ika másodrendű kritikus nap: 14—19 között folyton sok a csapadék és különösen nyugaton rendkívül szaporodik; 20—26 között jelentékeny és sok vihar, árvíz, a hőmérséklet a közepén alul; 27—30 között a csapadék még több lesz, a hőmérséklet nagyon lesüllyed. — Július 1—15 között folytonosan változik az időjárás. A hónap második felében sok vihar, nagy esőzés, a mely mindenfelé megdagasztja a folyamok vizét. — *Augusztusban* az egész hónapban állandóan alacsony a hőmérséklet; e hónap első felében sok vihar; a második felében akkora hó, hogy a turisták jól teszik, ha ebben az időben nem mennek a hegyek közé. — *Szeptemberben*: sok eső lesz és csak elvétve akad egy-két szép nap. Az egész őszre és tél elejére is csak kellemetlent jósol ugyan *Falb* sógor, hanem *Loveley* lecafolja és azt jövendőli, hogy az idén sokkal jobb nyarat remélhetünk, mint volt a tavalyi, meg a harmadévi.

— **Tolvaj a Jókai-utcán.** A mult héten a Jókai-utcán özv. R.-né házába éjnek idején a kapun keresztül mászva tolvaj jelentkezett s épp az ajtókat nyitogatta, mikor az udvar hátulso részében lakó jágernek két kutyája megrohanta a gazembert a ki ezután csak nagy nehezen tudott az udvarból kiosonni. Így is ott hagyta kalapját és két tolvajkulcsot, melynek nyomán a tettest keresi a rendőrség.

— **Tűz.** F. hó 15-én délelőtt a várostól délkeleti irányban fekvő *Nyeviczkey-féle* tagon elhelyezett szénakazlak, ki nem puhatolható okból, meggyuladtak és teljesen leégtek. A nagy tűz oltásáról egyrészt a távolság, másrészt a

* Már meg volt máj. 17-én, a mikor téli kabátban jártunk, fűtetlen szobában fázunk a rendetlen száraz végi május gyalázatára. Szerk.

vizhiány miatt szó sem lehetett. A károsultak Ujhely város és *Bettelheim Mór* bérlő.

— **Nyári mulatságok.** A M. Á. V. gyártelepi dal-, zene és önképzőkör f. hó 20-án, — a M. Á. V. Ujhelyi altiszti kara a jövő június 3-án, — a eszmadia ifjuság pedig azon hó 4-én fogják megtartani szokásos nyári mulatságaikat, melyeknek színhelye a Weisz-féle „Nyul-kert“ lesz.

— **Vonatkiállítás.** F. hó 15-én az Ujhelyi állomásról d. u. 1 óra 15 perckor Kassára induló személyvonat mozdonya és szerkocsija, az indulás után a pályaudvar végén kisiklott, a személyszállító kocsik a sineken maradtak. Baj nem történt s a vonat némi késéssel a mozdony kicserélése után tovább haladt. A kisiklást a váltónak rossz helyreállítása okozta.

— **Fagy a felvidéken.** Szinnáról írja levelezőnk: Mint a köznép szájából hallok „még a legidősebb emberek sem emlékeznek ily rendkívüli májusi időjárásra, mint a melyet az ez idei fagyos szentek hoztak.“ F. hó 11-én már nappal is annyira leszállott a hőmérséklet, hogy a téli kabát, sőt utban a bunda is visszakerült nyugvó helyéről s a kályha tüze újra csak oly vigan lobogott, mint „Vizkereszt“ esikorgó hideg napján. S a váratlan vendég, a hó, a környék magasabb hegyein — ez idő szerint még a vadászembereknek sem nagy öröme — elszállásolta magát. A nevezett nap éjjelén Szinnán a hőmérő 3°C, a felsőbb környéken 5°C-ra szállott a fagy-pont alá és reggelre fehérré varázsolta át az erős fagy a szép zöld májusi képet. A virágzásban levő gyümölcsfák, a kiültetett palánták, a virágok tönkre mentek, a lóherés-táblák leforrázva nyultak el, sőt az erdei fák is, akárcsak tűzvész után, feketére leperzselt koronával búsán meredeznek az ég felé! A fagy okozta kár következeit ez idén nem hogy érzékenyen, de nagyon szomorúan fogjuk tapasztalni. r.

— **Színészet** Mint a F. Z.-ből olvastuk *Halmay* szintársulatával Ujhelyből N.-Mihályba megy 15 előadás megtartására — *Csöka Sándor* színigazgató f. hó 19-én kezdte meg előadásait Ungváron.

— **Táncomulatság.** Málezán a fürdő tánc-helyiségében 1900. évi június hó 4-én zártkörű táncomulatságot rendeznek. Hogy kik számára és mely célra: elfelejtette jelenteni a hozzánk beküldött „Meghívó“.

— **Leütötte a fa.** Pálházáról írja levelezőnk: F. hó 18-án a Károlyi Sándor gróf tulajdonát képező „Kemenczepatak“ nevű erdő nagy szerencsétlenségnek volt színtere. Favágás közben a ledöntött fa egy pálházi favágóra esett és a szerencsétlen embert teljesen szétnyomta.

— **Hibaigazítás.** Hogy Gutenberg nyelvén beszéljünk: metropázunk, a ki talán fél hozzányulni a 13-as számhoz, elfeledte permutálni a dátumot a „Zemplén“ ma egy hetes számának homlokzatán, a hol hibásan mutatott a „május 6“ május 13 helyett.

— **Meghívó.** A s.-a.-Ujhelyi eszmadia ifjuság f. év június hó 4-én, azaz pünkösdi másodnapján a „Nyul“-hoz címzett kerthelyiségben az ifjuság temetkezési költségeinek fedezésére zártkörű tavaszi táncomulatságot rendez. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak.

— **Mit csinát a tót jó kedvében?** A Z.-Szinnán f. hó 17-én megtartott vásár alkalmából — írja levelezőnk — O . . . és G . . . szinnai polgárok, úgy látszik a jól sikerült vásár öröme, alaposan „beáldomásoztak“ A szesz csinálta nagy bátorságukban okosabban nem tehetvén, összeverekedtek, Dulakodás közben G . . . t a harapódzás mániája szállotta meg, s O . . . nak az alsó ajkát éles fogaival, akár csak egy kifent beretvával, 4 cm. hosszúságban teljesen leagyarazta, s a mi unikum számba megy, a leharapott testrészt a dulakodás színterén elkallódott. Véresen, kivicsoritott fogakkal jelent meg az eltorzított O . . . a járásorvosnál, hogy „vizireport“ alapján harapós cimborájától a bíróság útján vegyen magának elég-tételt.

— **Bírói tájékozatlanság.** *Miczi* kardalosnő az öltözében: Hallottad Olga, a bíróság kimondta, hogy a színésznők és kardalosnők ruháit nem szabad adósságba lefoglalni, mert az okvetlenül szükséges nekik keresetük folytatásához. — Olga: Jézus Mária! — de keveset tud az a bíróság!

— **Szép kitüntetés.** Párisban most nyert befejezést az élelmiszerek külön kiállítás, melyen a Szt.-Lukács-fürdő kútvállalatnak „Krisztály“ hegyiforrás ásványvize a nagy diszoklevél és az arany éremmel lett kitüntetve. Budának kitűnő ásványvizei tehát az asztali vizek között a külföldön is, már szintén tért hódítanak. (Btt.)

— **Margit-krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi

gyógyszerész ezen kiváló arkenőcsét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítő szerek között a „Margit eréme” örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztálanságát szelplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk. II.

— **Fin de Siecle** Századvégi baj a fejtörős: a Migrén, mely a kultúrával hatványozott arányban terjed. Nem számítható ugyan a nehéz betegségek közé, de mindazonáltal igen gyötrelmes állapotot okoz áldozatainak, kik órákig, sőt napokig szenvednek életkedvük és munkaerejük rovására. A migrén elleni szerek között kiváló a Dr. Egger-féle Guaranc-pasztila, melyekből 1—2 drb eloszlatja a makacsabb fejtörőket is. Főraktár: Gyógyszertár a Nádorhoz, Budapest, VI., Váci-körút. — Egy eredeti phiola ára 1 frt. — Vidékre 1 frt 20 kr. — Mindig a Dr. Egger-féle készítmény kérendő.

A legjelesebb magyar ásványvíz, mely előkelő orvosok nyilatkozatai alapján kiváló gyógyhatással alkalmaztatik, kétségtelenül a szolvai gyógyforrás. Es az általánosan kedvelt gyógyvíz, mely elsőrangú elvezeti ital is, már Rákóczy korában volt ismeretes. Erdekes, hogy régisége dacára ugyanazon alkatelemekből áll, mint hajdan és eredeti tulajdonságaiból mit sem vesztett, a mint azt a nagyszámu vegyi elemzések igazolják. Than Károly dr., a nagyhirű egyetemi vegytanár összehasonlítván a szolvai és polenai gyógyforrásokat az elsőrangú külföldi vizekkel, arra az eredményre jutott, hogy nevezett vizek a külföldi divatos forrásokat nagyon is felülmúlják. Többek között a következők nyilatkozik: „A szolvai csaknem háromszor koncentráltabb, mint a giesshüllbi; ugyanannyi víz elvezete mellett az elsővel csaknem hétannyi natriumot és mintegy négyannyi bikarbonát maradékot viszünk a gyomorba, mint a giesshüllivel. A szolvai víz ennél fogva hathatósabb mint gyógyvíz.” E nevezetes forrás hatásairól bővebbet a hirdetési rovatban.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! póstaber és vámentesen szállítva! mintákat pedig póstafordultával küldenek: valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként. Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba — kétszeres levélbelyeg ragasztandó. — 2.

Irodalom.

Antik edények. Az ókori népek, különösen pedig a görög és római stílus, úgyszintén a frank és germán ókori edényekről, meg a frank sírokban talált üveg-poharakról és ékszeréről ír a *Nagy-Képes Világtörténet* 65. füzetében Borovszky Samu dr. világos, magyaros tollal. Előadását gyönyörű képek kísérik. A 12 kötetes nagy munka kapható füzetenként 60 fillérjével, a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18. úgyszintén Lóvy Adolf s.-a.-újhelyi könyvkereskedésében).

Cimbalmozók figyelmébe. A Cimbalom szalon 8-ik (májusi) száma a következő érdekes dalokat tartalmazza: 1) Halálmadár kuvikol a háztetőn. — 2) Piros szegfü de szép virág. — 3) Azt mondják nem adnak. — 4) Patogatt kukorica ica úca haj. — 5) Haragszik a pusztai bíró. — és 6) Első magyar kértánc. — Ez utóbbit különösen ajánljuk a cimbalmozó közönségnek mivel ez az első átirat cimbalomra s annak előadása valódi élvezetet nyújt úgy a játékosoknak mint a hallgatóságoknak. — Előzetes Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona egyes szám ára 1 korona 20 fillér. — Előfizetni lehet a „Cimbalom Szalon” kiadóhivatalában Budapest Károly-körút 8.

A modern nemzetek Európában való letelepedéséről és államalapítási kísérleteiről, a népvándorlás koráról, már sokszor és sokat írtak, arról a korról, a midőn pl. Róma fölött is az égen, hol eddig Romulus 12 saskeselyűje csatogott barna szárnyakkal, megjelent egyszerre és sugárzó fényben a keresztjele. És a hol a pogány császárság koronája szétrojtott, az új kor ez előjátékáról ír Borovszky Samu dr. a *Nagy-Képes Világtörténet* 66. füzetében, mely a népvándorlás történetével foglalkozik. A 12 kötetes nagy munka beszerzés-módjáról fentebb szólottunk.

A *Nagy-Képes Világtörténet* e irodalmi vállalatból most jelent meg a IV. kötetbe tartozó 67. és 68. füzet. Amabban a Tacitus-korabeli germán óserényeket, a germán óskort és őstörténetet ósmerteti behatóan Borovszky Samu dr. akadémikus, — Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18.) úgyszintén Lóvy A. könyvkereskedés utján is S.-A.-Ujhelyben.

Erős szüzek. Frida. Irta Marcell Prévost. Fordította Gábor Ignác. Marcel Prévost, a frániáknak e dédelgetett és gyorsan világhírűvé vált írója, meggyőző tanubizonyosságát adta ez új, nagyszabású regényével, hogy híret, kedveltségét nem csak témái szenzációs voltának köszönheti, hanem igazi, nagy írói kvalitásoknak is. Prévost briliáns stílusának szépségeit Gábor Ignác nagy bravúrral tükrözteti vissza. A képes borítékú 3 kötetes regény árát mindössze 3 koronára szabta meg az Athenaeum. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség és első sorban a ma-

gyar nőközönség épen úgy meg fogja szerezni ezt a könyvet, mint a szerző honfitársai: a frániáknak.

Szendy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, IV., Bécsi utca 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok, valamint gyöngytűldis-ek, point-lace-ruhák és point-lace-kelmékből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frt. Foulard-Pongis és Satin-Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készíttéssel szolgálunk.

Egyesületi élet.

A bodrogközi jótékony nőegyesület, özv. Sennyei Pálné báróné és Windisch-Grätz Lajosné hercegné pártfogása alatt, a perbenyiki vasútállomás közvetlen közelében a f. évi június hó 17-én, d. u. fél 4 órakor, rendezti jótékony célra tervezett **lőversenyt.**

A versenyigazgatóság tagjai: Mailáth Józsefné és Forgách Lászlóné grófnék és Sennyei Mici báróné. — A verseny-intézőség tagjai: Kossuth Lajosné, Sennyei Béláné báróné, Sennyei Miklósné báróné, Szerdahelyi Vincéné, Szerviczky Ödönné, Szmrecsányi Jánosné és Vécsey Béláné báróné, mint a bodrogközi nőegyesület kerületi elnökei. — Versenybírók lesznek: Almásy Huberta grófné, Lónyay Menyhért grófné és Sennyei Gézáné báróné. — Indítók: Liptay Elsa, Lónyay Pálma grófné és Szmrecsányi Margit úrnők. — Pénztáros: Szerviczky Margit úrnő. — Verseny-titkár: Sennyei Mici báróné. — Pálya-orvos: Lengyel Sándor dr.

A lőverseny tervezete és feltételei a következők:

I. 3 óra 30 perc: Sikverseny. Tiszteletdíjat az elsőnek ad: Forgách László gf., a másodiknak Mailáth Józsefné gf.-né, a harmadiknak Szirmay György gróf. Futhat minden 3 éves és idősebb oly nem telivér ló, mely még legalább 1000 korona értékű sik-, akadály- vagy gátversenyt nem nyert. — Urlovasok színeket, esetleg egyenruhában karszalaggal teherkiégnyelítés nélkül. Távoltság: egyszer a pálya köre. Tét: 20 korona. F. v. F.

II. 4 óra: Ügetőverseny. Kettős fogatok részére. — Tiszteletdíjat az elsőnek adja Mailáth József gf., a másodiknak Forgách Lászlóné grófné. Indulhat minden belföldön nevelt ló, melyben sem orosz, sem amerikai vér nincsen, 4 kerekű járműben, úrkocsisok hajtának, karszalaggal, női bírókkal. Távoltság: 3-szor a pálya köre. Tét: 20 korona. F. v. F.

III. 4 óra 30 perc: Ügetőverseny. Kettős fogatok részére. Tiszteletdíjat az elsőnek adja Sennyei Béla br., a másodiknak Desseffy Alajos gf., a harmadiknak Sennyei Miklósné br.-né. — Indulhat bármely származású ló, 4 kerekű járműben, hölgyek hajtának, karszalaggal, urbírókkal, Távoltság: 2-szer a pálya köre. Tét: 30 korona. F. v. F.

IV. 5 óra: Ügetőverseny. Kettős fogatok részére. Tiszteletdíjat az elsőnek adják a hölgyek, a másodiknak özv. Korniss Miklósné gf.-né. Indulhat bármely származású ló, 4 kerekű járműben, úrkocsisok hajtának, karszalaggal, női bírókkal. Távoltság: 3-szor a pálya köre. 200 méter tereleyny oly fogatnak, melyben sem amerikai, sem oroszvérű ló nincsen. Tét: 30 korona. F. v. F.

V. 5 óra 30 perc: Vadászverseny. Tiszteletdíjat az elsőnek adja Nádasdy Ferenc gf., a másodiknak Sennyei Géza br., a harmadiknak Sennyei Gézáné báróné. Futhat minden 4 éves és idősebb ló, mely sem sik-, sem akadály-, sem gátversenyt nem nyert. — Lovagolják 50 méterrel a Master mögött kopók után urlovasok polgári, esetleg egyenruhában, karszalaggal, teherkiégnyelítés nélkül. Hölgyek „hors concours” lovagolnak. Távoltság: körülbelül 4000 méter. Tét: 25 korona. F. v. F.

VI. 6 óra: Mezei gazdák versenye. Az elsőnek 100 korona, másodiknak 50 korona, harmadiknak 30 korona, negyediknek 20 korona díj. Adja: Sennyei István báró. Futhat minden a bodrogközi szolgabírói járás területén lakó mezei gazda lova, lovagolva karszalaggal, nyereg nélkül. Urasági cselédek mint lovasok kizárva. A tulajdonjog községi hiteles bizonyítvánnyal igazolandó. Távoltság: egyszer a pálya köre. Nevezés az oszlopnál június 17-én a versenynapon, félórával a verseny előtt.

Általános határozmányok.

Minden nevezés vagy bejelentés Sennyei Mici bárónőböz, mint a verseny titkárához (Botyán, Zemplénmegye, utolsó posta- és távirálmás Bély) címzendő. A sürgönyben tett nevezések levéllel is megerősítendő.

Az I. és V. számú versenyekre nevezett lovak neve, neme, színe, kora és leszármazása a nevezésekkel egyidejűleg bejelentendő.

A II., III. és IV. számú ügetőversenyekre csak a fogat nevezendő. Félórával az illető verseny előtt a lovak neve, neme, színe, kora és

leszármazása, nemkülönben a kocsis és bíró neve írásban bejelentendő a versenytitkárnál.

A titkárság határozza meg minden versenyben a karszalagok színét s azokat a verseny előtt kiosztja.

Nevezés zárónapja az I., II., III., IV., V. számú versenyekre június hó 10-ike (esti 8 óráig), vagy kettős tétel mellett az oszlopnál.

A tétek vagy a nevezésekkel egyidőben Sennyei Mici bárónő versenytitkárhoz küldendők, vagy legkésőbb az illető verseny előtt félórával Szerviczky Margit kisasszony verseny-pénztáros kezéhez fizetendő.

A sikkpálya körülbelül 1200 méter, az ügető pálya körülbelül 1100 méter.

Az ügetőversenyek bíróit, a verseny feltételeknek megfelelően, szabadon választhatják a nevezett fogatok tulajdonosai.

Vitás kérdések esetén az igazgatóság részéről hozott s kimondott határozatok okvetlenül véglegesen döntők és nem felelbeztetők — és vitás felek e határozmánynak magukat alávetni kötelesek. — Minden esetleges vitás kérdés azonnal elintéztetik.

Istállókról a perbenyiki uradalmi intézőség, — a lovak és kisérek élelmezéséről és ellátásáról vállalkozó gondoskodik.

Belépődíj nincs, de a jótékony célra való tekintetből a versenypályára a nőegyesület részéről kibocsájtandó sorsjegy vétele kötelező és pedig azok, kik II. helyre mennek, 1 sorsjegyet, a kik I. helyre mennek 6 sorsjegyet s azok, kik a nyergelő helyre is mennek, ezenkívül még 6 sorsjegyet kötelesek venni. Gyermekek az I. helyre 2 sorsjeggyel mehetnek.

Egy sorsjegy ára 50 fillér. Kisorsolnak: 1. Egy mezőhegyesi félvér kancát Count Zdenko után, szopós csikóval Bíró után, — adja Liptay Béla. 2. A nagyméltóságú földmívelésügyi kir. minister adományából vett 2 drb. magyar tinó. A kancára mindkét osztályu, — a 2 tinóra azonban csak a II. helyre szóló sorsjegyek játszanak.

A nyerevényeket, melyeket az utolsó verseny után a versenyigazgatóság felügyelete alatt a helyszínén sorsolnak ki, a nyerők azonnal átvethetők, esetleg a helyszínén a nyerők javára elárverezhetők.

A sorsjegyek tulajdonosai saját érdekükben figyelemztetnek, hogy sorsjegyeiket megőrizzék, mert csak az előmutatott sorsjegyre adatik ki a nyerevény.

A vonatok közlekedése, valamint esetleges egyéb közlemények annak idején hirdetések útján fognak közöltetni.

Katonazenéről és bűféről gondoskodik!

A sárospataki akadémiai torna-egyesület a főiskolai kertben, május hó 24-én, táncmulatsággal egybekötött jubiláris torna-versenyt rendez. A versenyre váltott jegyek a táncmulatságra érvényesek. Kedvezőtlen idő esetén a versenyt a tornacsarnokban, a táncmulatságot a város háza termében tartják meg. Kezdeté délután 2^{1/2} órakor.

A sárospataki általános ipartestület Sárospatakon a „Kossuth-kert”-ben, az ipartestület alapítókéjének gyarapítása végett, ma d. u. 3 órakor jótékony célú zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatságot mához egy hétre tartják meg.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Mindazoknak, kik aranylakodalmunk alkalmából oly kegyesek voltak üdvözlétükkel megtisztelni, ez uton mondunk hálás köszönetet. S.-A.-Ujhely, 1900. május hó.

Teich Zsigmond
és neje
Thomán Antónia.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat Beregszászy István, szerk. biz. elnökhöz küldendő S.-A.-Ujhelybe.

Az irva-olvasás tanításának legujabb módszere.

A haladás korszakát éljük. Haladást tapasztalhatunk mindenütt, az emberi működés minden változatában, csak — úgy látszik — mi „népnevelők” nem akarunk haladni. Vagy nem állításmat igazolja a f. évi apr. 29-ki „Zemplén” tanügyi rovatában megjelent cikk ama szakasza, mely szórul-szóra ez: „Különben sok cikkben olvastam, hogy az I. oszt. tananyaga az osztályban is elvégezhető egy év alatt. Ha így áll

Folytatás a III. mellékletben.

A keresk. és ip. kamara már eleve is megjegyzi azonban, hogy ezekre az ösztödijakra első sorban olyan fiatal mesterek, illetve ipari munkások tarthatnak igényt, kik sajátukból a szóbanlevő kiállítás meg nem tekinthetnek, az oda leendő kiküldetésre azonban kiváló szakismereteiknél fogva alkalmasak és oly iparágat űznek, melynek fejlesztésére az ily fanulmányozás befolyással lehet, tehát első sorban a műipar körébe tartozó iparosok és munkások.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi máj. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Mező-Laborez felé

Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé

Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 10 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Mező-Laborez felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Csap felől

Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

Városi és községi ügyek.

* **A községi és körjegyzők nyugdíj-intézete** a legközelebb május hó 11-ik napján megtartott pénztárvizsgálat szerint 47,995 K. 69 f. tőke felett rendelkezett.

* **Bíróválasztás.** Homonnán, írja levelezőnk, f. hó 8-án ment végbe s pedig szokatlanul élénk érdeklődés közben a bíróválasztás. Müller Imre városi első tanácsos és Katzer Ferenc voltak az ellenfelek. A d. e. 1/210 óratól egész d. u. 1-ig tartott szavazás során beadott 261 szavazat, ebből 133 Müllerre és így 5 szótöbbséggel ő lett az — éljen

* **Megkerült lovak.** Még a múlt hó 24-én történt — írja levelezőnk Kesznyéten községből — hogy a falu szélén lakó Szabó L. és Bikki J. kisbirtokosok záros istállójából két-két lovat ellopok. A károsultak azonnal jelentést tettek a közigazgatási hivatalnál, melynek gyors intézkedése és eljárása révén már öt nap mulva visszakérült a károsultak kezéhez a Borsod-vármegyébe keblezett Aranyos községből két ló, Csabáról a másik kettő. A tettesekről még eddig nincs semmi tudomás.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátorlaj-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. máj. 12-től 1900. máj. 19-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 6 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 18 esetben; d) elhalálozott: 6 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

8867. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősztolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 78543. számú belügyministeri körrendelet 17. §-át módosító alábbi ministeri intézkedést, mely szerint a korcsma vagy italmérési helyiség szatós üzlettel vagy más kereskedéssel is fenntartható, tudomásul vétel végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 10-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

M. kir. belügyminister 7801/V. sz. Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az állami

italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. 37. §-a alapján az italmérésnél és italejárásnál követendő egészségügyi rendszabályok, az azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása tekintetében 1899. évi december hó 2-án 78543 sz. a. kiadott rendelet 17. §-ának első bekezdése értelmében különös figyelem fordítandó arra, hogy korcsmaszerű italmérés szatósüzlettel vagy más kereskedéssel ajtó által se legyen összekötve. Minthogy azonban a hozzám érkezett felterjesztések szerint az említett rendelkezés a vidéken legtöbb helyen végrehajthatatlannak mutatkozik: ennél fogva a szóban levő rendelkezés joghatályát csupán Budapest székesfőváros, illetve székesfővárosi m. kir. államrendőrség hatáskörének területére tartom fenn, az ország többi részére nézve azonban annak hatályát megszüntetem. Elrendelem azonban, hogy ott, a hol az italmérési helyiség szatósüzlettel vagy más kereskedéssel ajtó által van összekötve, ezen összekötő ajtó a vasárnapi munkaszünet ideje alatt zárva tartassék. Végül megjegyzem, hogy ezen intézkedésem által nem érintetik, fentebb említett 78543/99. számú rendelet 14 §-a második bekezdésében foglalt ez a rendelkezés, hogy az italmérési üzletnek külön bejárata legyen az utcára. Miről a törvényhatóságot további megfelelő intézkedés végett értesitem. Budapest, 1900. évi április hó 14-én a minister helyett Jakabffy s. k. államtitkár.

8854/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától
A 10 fősztolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Az 1890. I. t.-c. II. részében foglalt bűntető határozatok egy némelyikének a községi közlekedési és községi (közűlő) utakat érdeklőleg hatályon kívül helyezése, kiegészítése és módosítása iránt alkotott és a vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi február hó 28-án tartott közgyűlésében 29/4327. sz. a. elfogadott szabályrendeletet a »Zemplén« hivatalos lap útján ezennel közhírré teszem: s a fősztolgabirak és S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város polgármesterét felhívom, hogy a kihirdetést igazoló községi bizonyítványokat és az esetleg beadandó felebbezéseket hozzám a szabályszerű 30 nap elteltével mutassák be.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 22.

Matolai Etele, alispán.

Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságától.

Szabályrendelet

az 1890. évi I. t.-c. 153. §-a értelmében a bűntető határozatoknak a községi közlekedési (vicinális) és községi közutaknak (kezdül) megváltoztatásáról, alkalmazásáról, módosításáról és hatályon kívül leendő helyezéséről.

1. §. Az 1890. évi I. t.-c. 107. §-ának d., pontja a következőképpen egészítették ki: »Ott, a hol hófúvás miatt egy nyomra lett az út kihányva, mielőtt abba betérne, a fogat vezetője köteles meggyőződni, hogy nem jön-e szembe más fogat s csak azután hajthat be. Ha a hófúvás hosszan tart és kitérők készítették, azon fogat köteles a kitérőbe behajtani, mely terhelve nincsen egyenlő minőségű járművek közül az tartó a kitérőben a másik elmenetelét bevárni, a melyik közelebb ér a kitérőhöz.«

2. §. A 108. §. következővel pótolatik: »Ha az építés alatt álló hid a község belterületén van, a vállalkozó által, vagy ha házilag kezeltetik, a község által éjjel lámpával kivilágítandó.«

3. §. A 109. §. azon intézkedése, hogy egyes állatok féken vagy pányván vezetendők, a községi közutakat (közűlő utakat) illetőleg hatályon kívül helyeztetik.

4. §. A 110. §. bekezdése a községi közutakat (közűlő utakat) illetőleg oda módosítatik, hogy gazdasági célból a fogat az uton egész napon állhat, de az állatok kifogandók, s a jármű és az állatok úgy helyezendők el az úttest szélén, hogy a közlekedésre elegendő hely maradjon, s a gyalog közlekedők biztonsága az állatok által ne veszélyeztessék.

5. §. A 110. §. következővel pótolatik: Az úton megállott fogatról minden oly tárgy, mely a szél által mozgásba hozva az állatok riadalmát okozhatná, eltávolítandó.

6. §. A 111. §. rendelkezései alól kivételnek helye nincs, sőt ez a pont kibővített azzal, hogy a szarvasmarhák által vont szekeren, ha csak hosszúfékkel nem vezetettnek, a vezetőnek fenn ülni nem szabad. A bivalyok szekérébe fogva, vagy befogatlanul is mindig kézben tartott féken vezetendők.

7. §. A 114. §. hatályon kívül helyeztetik.

8. §. A 118. §. következőképp bővítették: »A 118. §. 1. bekezdésében meghatározott büntetés alá esik azon egyén is, ki az élet és közlekedés biztonsága érdekében tett hatósági intézkedéseket a révtulajdonos vagy révész tudta, akarata vagy tiltakozása ellenére megszegi.

9. §. A 121. §. következőleg bővítették: »Hasonlóképp tilos az úttestre vagy annak tartozékára

oly tárgyakat elhelyezni, melyektől a szabadon hajtott vagy járműbe fogott állatok megijedhetnek.«

10. A 129. §. d., pontja olyképp módosítatik, hogy »lejtőkön a kerekek megkötése surló vagy alabor nélkül is megengedtetik.«

11. §. A 130. §. oda módosítatik, hogy az építési anyagoknak az útra való rakhatásához a fősztolgabiró engedélyre eszközözendő ki, a mely engedélyben megállapítandó az elfoglalható terület határa és az idő, mely alatt a tárgyak elhordandók és az út eltisztítandó.

12. §. A 135. §. oda módosítatik, hogy az ezen §-ban meghatározott engedélyt a fősztolgabiró adja ki

13. §. A 136. §. módosítatik oly képen, hogy a községi közút sánca a mezői munka idején az átfuvarozás végett betömhető, de minden egyes munka után kitisztítandó és a padka feltöltendő.

14. §. A 147. §. azzal bővítették, hogy »községi közlekedési és községi közuton útréndészeti közeg a községi biró. vagy község által e célra felfogadott és a fősztolgabirónak is bejelentett egyén.«

Az útréndőri kihágás tárgyalásához az útréndőrségi közeg mindig beidézendő.

15. §. A 148. §-ban megállapított esku minta községi útkaparókra is érvényes.

16. §. A 149. §. hatálya kiterjesztetik a községi útbiztosok és útkaparókra, s a község által az utak felügyeletével megbízott egyénekre is.

17. §. A községi közlekedési és közűlő utakon előfordult közlekedési akadályokról és kihágásokról a községi birák a fősztolgabirónak kötelesek jelentést tenni.

18. §. 1890. évi I. t.-c. III. részében lévő azon szakaszok, a melyek ezen szabályrendelettel hatályon kívül helyezve. módosítva, vagy kiegészítve nem lettek, a községi közlekedési (vicinális) és községi közutakat (közűlő) illetőleg érvényben hagyatnak.

19. §. Az ezen szabályrendelet 1, 2, 3, 4, 5. és 6. 8 ai ellen vétők 40. koronáig, a 8. §. ellen vétők 100 koronáig, visszaesés esetén 200 koronáig, a 9. §. ellen vétők 15. napig terjedhető elzárással és 20 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendők.

Kelt Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi február hó 27-én tartott rendes közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta.

Dókus Gyula, főjegyző.

T. Zemplén-vármegye közíg. erd. bizottságától.

322/70. erd. sz.

Olvasatott a földmivelségi m. kir. minister öngyméltósága 3825/I—4 szám alatt kelt intézvénye az erdőőröknek Werndl-féle külön csapatpuskákkal leendő ellátása tárgyában.

Az intézvény az igényjogosultaknak tudomásul adása céljából a »Zemplén«-vármegyei lapban közzététetni határozatott.

Kelt, Zemplén vármegye közíg. erd. bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. évi április hó 12-én tartott ülésében.

Szerviczky Ödön,
közíg. erd. biz. elnöke.

Másolat.

M. kir. földmivelségi minister 3825/I—4. Valamennyi közigazgatási bizottságnak és kir. erdőfelügyelőségnek. Kapcsolatban máj 27357 számú leiratommal értesitem a közigazgatási bizottságot, hogy a közös hadügyminister ur az erdőőrök folyamatosan levő feltegyverzésének teljes befejezésére még szükséges Werndl féle külön csapatpuskáknak és az ahoz való töltényeknek a budapest-komáromi és temesvári tüzér szertáraknál leendő kiadását csak két évre és pedig az 1900. és 1901. évre biztosította. Felhívom ennél fogva a címet, hogy erről az 1879. évi XXXI. t.-c. 17 §-ának hatálya alá eső erdőbirtokosokat megfelelő módon értesítvén, intézkedjék az iránt, hogy azok abbéli szükségletüket a fentebb jelzett rendeletben megjelölt módon a kifizőt záros határidőn belül szerezzék be. Budapest, 1900. évi február hó 10-én. A minister megbízásából Soltz Gyula s. k.

T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. ápril hó 19-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

164/6999. Olvasatott az állandó választmánynak az országgyűlési képviselő választások alkalmával a választók szállításához szükséges fogatok díjazásáról alkotott szabályrendelet tárgyában beadott határozati javaslat.

A határozati javaslat elfogadásáról a bemutatott szabályrendelet tervezet helyesnek találtatván módosítás nélkül jóváhagyatik.

Az ekként megalkotott szabályrendelet a »Zemplén« hivatalos lap útján a fősztolgabirák és S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város pol-

gármestere által meghirdetett s a hirdetési bizonylatok beérkezése után a metaláni fellebbezésekkel a nmságu belügyi ministeriomhoz felterjesztetni határozottatott.

Kmft.

Jegyzette és kiadta :

Dókus Gyula, főjegyző.

164/6999.

Szabályrendelet

az országgyűlési képviselő választások alkalmával a választók beszállításához szükséges fogatok díjazásáról.

(3. Folyt.)

A község neve.	A választási szék helyétől való távolsága	A megállapított fuvardíj	
		Okt. 1-től ápr. 1-ig	ápr. 1-ig okt. 1-ig
		korona	

VII. Nagymihályi választó kerület (86 község)

Abara	23.7	6	7
Bánócz	14.2	5	6
Berettő	14.2	5	6
Orosz-Bisztra	78.3	8	10
Brezovecz	80.6	8	10
Butka	13.3	5	6
Kis-Csebb	11.4	5	6
Nagy-Csebb	12.3	5	6
Márk-Csemernye	12.3	5	6
Dara	57.9	8	10
Deregyő	18.0	5	6
Dubrava	73.1	8	10
Dubróka	15.2	5	6
Falkus	16.1	5	6
Füzessér	10.4	5	6
Gatály	12.3	5	6
Hegyí	17.1	5	6
Henczócz	22.3	6	7
Koles-Hosszumező	26.9	6	7
Alsó-Hrabócz	19.0	5	6
Orosz-Hrabócz	75.0	8	10
Inócz	79.7	8	10
Izbugya	11.4	5	6
Jalova	57.9	8	10
Kácsánd	18.0	5	6
Kálna	58.8	8	10
Kladzán	22.8	6	7
Klenova	61.7	8	10
Kolbaszó	66.4	8	10
Kolonicza	57.9	8	10
Alsó-Körtvélyes	13.3	5	6
Krasznócz	5.7	4	5
Krivostyán	14.2	5	6
Kuesin	20.9	6	7
Ladomér	64.5	8	10
Lask	8.5	4	5
Lasztomér	6.5	4	5
Lazony	13.3	5	6
Leszna	10.4	5	6
Máleza	21.8	6	7
Márk	20.9	6	7
Mihajló	68.3	8	10
Mocsár	4.7	4	5
Morva	15.2	5	6
Nagymihály			
Nátafalva	8.5	4	5
Népezt	27.5	6	7
Novoszedlicze	77.8	8	10
Oreszka	13.3	5	6
Úsztrozsnycze	63.6	8	10
Órmező	15.2	5	6
Orosz-Patak	69.3	8	10
Pazdics	6.6	4	5
Petrik	25.6	6	7
Petrócz	5.7	4	5
Nagy-Polena	63.6	8	10
Possa	17.1	5	6
Priszlóp	63.6	8	10
Rákócz	18.4	5	6
Kis-Ráska	19.0	5	6
Nagy-Ráska	23.9	6	7
Kálna-Rosztoka	59.3	8	10
Hrabova-Rosztoka	77.3	8	10
Sztakesin-Rosztoka	56.0	8	10
Ruzsnycze	71.2	8	10
Orosz-Ruszka	68.3	8	10
Sámogy	7.6	4	5
Smugócz	75.9	8	10
Szalók	16.1	5	6
Szelepka	11.4	5	6
Szomolnik (Szomolnik)	65.5	8	10
Sztakesin	53.2	8	10
Sztarina	56.9	8	10
Sztára	12.3	5	6
Sstriócz	80.6	8	10
Szuha	7.6	4	5
Topolya	70.2	8	10
Topolyán	3.8	4	5
Ublja	68.9	8	10
Ulies	70.2	8	10
Ulies-Kriva	69.3	8	10
Vásárhely	11.4	5	6
Orosz-Volova	65.3	8	10
Laborez-Volya	12.3	5	6
Zboj	89.3	8	10
Zuella	65.3	8	10

A község neve.	A választási szék helyétől való távolsága	A megállapított fuvardíj	
		Okt. 1-től ápr. 1-ig	ápr. 1-től Okt. 1-ig
		korona	

VIII. A homonnai választó kerület (84 község)

Agyidőcz	13.3	5	6
Barkó	7.6	4	5
Baskócz	13.3	5	6
Benkócz	21.8	6	7
Cziróka-Béla	15.2	6	7
Izbugya-Béla	27.5	6	7
Sztrópkó-Bisztra	44.7	8	10
Bodzás	39.8	7	8
Boksa	54.6	8	10
Borró	45.5	8	10
Homonna-Bresztó	3.8	4	5
Izbugya-Bresztó	20.3	6	7
Kis-Brezsnycze	58.9	5	6
Nagy-Brezsnycze	47.4	5	6
Bruzsnycze	49.3	8	10
Sáros-Bukócz	61.6	8	10
Zemplén-Bukócz	61.6	5	6
Czernina	15.8	5	6
Czabalócz	36.1	7	8
Alsó-Csebineye	33.9	7	8
Felső-Csebineye	31.3	7	8
Horbok-Csebineye	33.9	7	8
Csertész	52.2	8	10
Csicsóka	28.4	6	7
Csicsvaalja	15.1	5	6
Csukalócz	33.2	7	8
Dedasócz	14.2	5	6
Detrik	36.0	7	8
Nagy-Dobra	33.3	7	8
Kis-Domása	23.8	6	7
Nagy-Domása	32.2	7	8
Sáros-Driesna	78.0	8	10
Zemplén-Driesna	78.0	8	10
Giglócz	23.3	6	7
Girócz	19.1	5	6
Göröginye	9.5	4	5
Grozócz	5.7	4	5
Gyapalócz	23.3	6	7
Habura	48.4	8	10
Hankócz	10.4	5	6
Havaj	71.1	8	10
Hazsina	4.7	4	5
Hegedűsfalva	10.2	5	6
Helmecke	7.6	4	5
Hocsa	58.9	8	10
Holesikócz	25.6	6	7
Homonna			
Hosztovieza	34.6	7	8
Cziróka-Hosszumező	13.3	5	6
Izbugya-Hosszumező	17.0	5	6
Varannó-Hosszumező	21.8	6	7
Izbugya-Hrabócz	20.8	6	7
Sztrópkó-Hrabócz	40.7	8	10
Hrubó	22.5	6	7
Tapoly-Izsép	37.0	7	8
Alsó-Jablonka	24.7	6	7
Felső-Jablonka	26.6	6	7
Tót-Jablonya	18.9	5	6
Jakusócz	43.6	8	10
Jankócz	19.4	5	6
Jeszenócz	16.1	5	6
Jeszenő	3.3	4	5
Tót-Jesztreb	32.2	7	8
Józsefvölgy	23.2	6	7
Orosz-Kajnya	27.8	6	7
Tót-Kajnya	23.7	6	7
Kalenó	49.3	8	10
Kárna	13.3	5	6
Orosz-Kázmér	19.9	5	6
Kelcse	35.0	7	8
Kis-Kemence	8.5	4	5
Nagy-Kemence	9.5	4	5
Kohanócz	2.3	4	5
Kolbócz	50.2	8	10
Komarócz	28.4	6	7
Kosarócz	17.0	5	6
Koskócz	12.3	5	6
Felső-Körtvélyes	10.4	5	6
Krasznibrod	38.0	7	8
Krizslócz	48.3	8	10
Tót-Kriva	23.3	6	7
Magyar-Kruesó	27.5	6	7
Orosz-Kruesó	44.5	8	10
Kudlócz	1.9	4	5
Kvakócz	22.7	6	7
Mező-Laborez	41.7	8	10
Alsó-Ladiskócz	13.3	5	6
Felső-Ladiskócz	15.2	5	6
Láczfalva	3.4	4	5
Leszkócz	11.4	5	6
Lomna	41.7	8	10
Lukasócz	16.1	5	6
Lyubise	9.5	4	5
Majoróczka	18.0	5	6
Makócz	67.3	8	10
Maskócz	12.3	5	6
Matyasócz	15.1	5	6
Mernyik	31.3	7	8
Mihalkó	35.1	7	8
Mikova	74.9	8	10
Minyócz	44.5	8	10

A község neve.	A választási szék helyétől való távolsága	A megállapított fuvardíj	
		Okt. 1-től ápr. 1-ig	ápr. 1-től Okt. 1-ig
		korona	

Mislina	6.6	4	5
Modra	10.4	5	6
Mogyoróska	40.7	8	10
Mrázócz	44.5	8	10
Nyágó	39.8	7	8
Olsinkó	36.1	7	8
Alsó-Olsva	45.5	8	10
Felső-Olsva	49.3	8	10
Homonna-Olyka	32.1	7	8
Kriva-Olyka	31.4	7	8
Sztrópkó-Olyka	32.4	7	8
Pakasztó	24.3	6	7
Palota	50.3	8	10
Papina	23.9	6	7
Parihuzócz	38.9	7	8
Pesolina	29.4	6	7
Petiese	4.7	4	5
Petkócz	39.8	7	8
Petőfalva	38.8	7	8
Orosz-Petrócz	24.3	6	7
Pichnye	26.6	6	7
Piszkorócz	28.7	6	7
Sztrópkó-Polena	73.0	8	10
Nechval-Polyánka	21.8	6	7
Tavarna-Polyánka	13.2	5	6
Orosz-Poruba	28.6	6	7
Porubka	10.4	5	6
Potocska	55.0	8	10
Praurócz	38.0	7	8
Pritulyán	31.4	7	8
Puezák	54.8	8	10
Horbok-Radvány	23.7	6	7
Izbugya-Radvány	22.7	6	7
Rafajócz	28.5	6	7
Repejő	38.4	7	8
Rohozsnycik	26.1	6	7
Homonna-Rokitó	21.8	6	7
Izbugya-Rokitó	20.9	6	7
Rokitócz	41.7	8	10
Roskócz	38.9	7	8
Ravna	11.4	5	6
Sandal	57.1	8	10
Alsó-Sitnyicze	20.5	6	7
Felső-Sitnyicze	23.8	6	7
Stefanócz	18.9	5	6
Szálnik	57.2	8	10
Szedlicze	16.1	5	6
Zemplén-Szinna	21.0	6	7
Szopkócz	12.3	5	6
Szterkócz	34.2	7	8
Sáros-Sztaskócz	66.3	8	10
Zemplén-Sztaskócz	66.3	8	10
Sztrópkó	53.1	8	10
Szukó	36.1	7	8
Tavarna	13.2	5	6
Telepócz	31.3	7	8
Orosz-Tokaj	31.5	7	8
Topolovka	8.5	4	5
Trepez	33.1	7	8
Zemplén-Turány	41.7	8	10
Turezócz	15.2	5	6
Udva	5.7	4	5
Valkó	36.0	7	8
Valaskócz	16.1	5	6
Varannó	24.0	6	7
Varehócz	41.4	8	10
Velkrop	58.7	8	10
Velyopolya	7.6	4	5
Vidrány	45.5	8	10
Világ	27.5	6	7
Virava	30.4	7	8
Vitézvágás	12.4	5	6
Alsó-Vladicsa	67.9	8	10
Felső-Vladicsa	68.6	8	10
Vojtócz	53.1	8	10
Voliceza	26.6	8	10
Tót-Volova	7.6	4	5
Zavada	34.6	7	8
Zavadka	6.6	4	5
Homonna-Zbojna	23.7	6	7
Izbugya-Zbojna	22.8	6	7
Zubna	18.0	5	6
Zsalobina	19.9	5	6

3. Ha a fuvaros a következő napon is igénybe vétetik, tekintet nélkül a távolságra, minden napért külön további 5 korona követelhető, vagy fizethető.

4. A fuvaros a meghatározott fuvardíjért köteles a kocsison kívül három (3) választót szállítani; kivételnek csak azon esetben van helye, ha az utolsó fuvarosnak szállításra már három választó nem jut.

Ha azonban egy szekéren három választónál több szállítatik, minden egyes egyén után, a megállapított fuvarbért véve alapul, egy harmaddal több, vagy ha háromnál kevesebbet akar szállítani, egy harmaddal kevesebb fuvarbér fizethető és igényelhető.

5. Ezen szabályrendelet intézkedései a fuvarosok javára kereseti jogot nem biztosítanak és meg nem állapítanak.

6. Ezen szabályrendelet a jelen országgyű-

léa berekesztését követő napon lép életbe.
Kelt T. Zemplén-vármegye hatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. évi április hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

7064/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától
Hivatalos hirdetés.

A hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XXIX. t.-c. végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. minister ó nagyméltósága által f. évi 15885 szám alatt kiadott Utasítás-t a közönség tájékoztatása céljából egész terjedelmében közzé teszem.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 4.

Alispán helyett:
Dókus, főjegyző.

15885. IX/1900. Kereskedelemügyi m. kir. minister.
Utasítás

a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. t.-c. végrehajtása tárgyában.

(A. folytatás.)

7. §.

A törvény 5. §-a értelmében oly gyárak, illetőleg ipartelepek részére, a melyeknek nem valamennyi üzemága részesíthető állami kedvezményekben, a törvény 2. §-ának a) és d) pontjaiban megjelölt kedvezmények hatálya, a gyár- vagy ipartelep tulajdonosainak kérésére a kedvezményezhető és a kedvezményben nem részesíthető üzemágak arányában leszállított időtartamra kiterjeszhető.

A törvénynek e most említett rendelkezései nem alkalmazhatók a szótt-, szárított-, füstölt-, kolbász és kolbászféléket készítő ipartelepekre és ezeknek csakis kiviteli üzletága kedvezményezhető; nem esnek a törvény e határozománya alá továbbá a villamosságot előállító azon ipartelepek, melyek ipari célokra hajtó erőt szolgáltatnak.

Az arányos időtartam meghatározásánál különösen a következők mérvadóak:

1. Az az arány, melyben a kedvezményekre törvényes igényvel bíró üzemágakba befektetett tőke a nem kedvezményezett üzemágakba beruházott tőkéhez áll.

2. A törvény értelmében kedvezményezhető és a kedvezményekben önmagukban nem részesíthető termelt cikkeknek egymás közötti aránya és jövedelmezősége.

3. Az e különböző üzemágaknál alkalmazott munkások számaránya.

8. §.

Az 1870. évi LI. t.-c. 2. §-ában meghatározott adómentesség az e kedvezményben részesíthető épületek felépítése napján veszi kezdetét és mindaddig érvényben marad, míg ezek az épületek a jelen utasítás 3. §-ában körülírt rendeltetésüktől el nem vonatnak és az abban kötött feltételek fenforognak.

Az 1899. évi XLIX. t.-c. 2. §-ának a) és b) pontjaiban említett adókedvezmények hatályának kezdő pontja azon esetben, ha a kedvezmények engedélyezése a gyár-, illetőleg ipartelep létesítését megelőzőleg kérelmezett, az üzem megkezdésének napjától, azon esetben pedig, ha a kedvezmények engedélyezése iránti kérvény benyújtásakor a gyár, illetőleg ipartelep már üzemben volt, annak az évről kezdődően számítható, a mely évben a kedvezmények elnyerése iránti kérvény benyújtott.

A kedvezmények tartamának kezdőpontja azonban nem eshetik korábbra, mint a mikor az üzem megkezdett.

9. §.

Az állami kedvezményekben részesülő gyári és iparvállalatok részére, az 1889. évi XLII. törvények 2. §-ának b) pontjában biztosított kedvezmények kiterjednek a gyári telkek és épületek, valamint azok tartozékát képező gyári gépeknek megszerzéséért és átírásáért járó illetékekre és községi díjakra, ha pedig az ily vállalatok részvénytársaság alakjában létesítettek, illetőleg ha a kedvezmények érvényének tartama alatt részvénytársaságokká alakulnak át, ezenfelül az illeték-egyenérték alól, továbbá a részvénytársaság megalakulásával és esetleg a részvénytőke megnagyobbításával, valamint a részvényeknek, vagy elsőbbségi kötvényeknek úgy a megalakulásakor, mint a működés ideje alatt, tőkefelemelés céljából a kedvezményes időtartama alatt történő kibocsátásával járó szerződések, az e szerződésekkel kapcsolatban kiállított egyéb okiratok és a részvények és elsőbbségi kötvények után járó bélyeg- és illetékek és községi díjakra.

10. §.

A gyári telkek és épületek megszerzése (vétel, bérlet, ajándék csere), részére biztosított illetékmentesség azonban nem terjed ki a gyár

céljaira szerzett telken lévő vagy emelendő tisztító és munkáslakásokra, sem az e célra szolgáló telekrészekre, sem kertekre, sem a gyári üzemhez szükségelt anyagot szolgáltató ingatlanokra, mint erdők, bányák és más hasonló rendeltetéssel bíró ingatlanok megszerzésére. Amennyiben tehát ingatlanok együttesen szereztetnek meg oly ingatlanokkal, melyek megszerzése illetékmentesben részesíthető, ez a mentesség csak a kedvezményekben részesíthető ingatlanokra eső vételár, illetőleg az illetékkiszabás alapjául szolgáló értékalap hányadának megfelelő mérvben érvényesítendő.

11. §.

Abban az esetben, ha a gyárak, illetve ipartelepeknek nem valamennyi üzemága részesíthető az állami kedvezményekben, a törvény 2. §. b) pontja szerinti kedvezmények csak abban a mértékben érvényesíthetők, mint a törvény 2. §-ának a) és d) pontjában megjelölt adókedvezményekre nézve történt és pedig:

a) ha ezekre nézve a gyár- vagy ipartelep tulajdonosának kérésére a törvény 5. §-ának második bekezdése szerinti eljárás vétetett fogantatva, és az illetékkedvezmények mérve a jelen §. b) 1. pontja szerint a tőkék alapján megállapítható nem volna, akkor a törvény 2. §. b) pontja szerinti kedvezmények olyan mérvben érvényesítendők, a mely mérvben a törvény 2. §-ának a) és d) pontjában megjelölt adókedvezmények időtartama a kedvezményezhető és a kedvezményekben nem részesíthető üzemágak arányában kiterjesztetett. Ha pl. a törvény alapján az állami kedvezmények valamely gyár vagy ipartelep bizonyos üzemága részére 9 évi időtartamra lennének engedélyezendők, azonban a törvény 5. §-a alapján a kedvezmények a gyár vagy ipartelep valamennyi üzemére kiterjesztve 3 évre leszállított időtartamra adattak meg, ez esetben a törvény 2. §. b) pontja szerinti kedvezmények is a leszállított időtartam arányában, vagyis az egész illeték egyharmad része erejéig lesznek nyújthatók;

b) ha pedig az ilyen, csak részben kedvezményezhető gyárakra, illetve ipartelepekre nézve a törvény 5. §-a szerinti eljárás nem alkalmazható, a törvény 1. §. b) pontjában foglalt kedvezmények érvényesítésénél a körülményekhez képest mérvadóul veendő:

1. első sorban az az arány, melyben a kedvezményekre törvényes igényvel bíró üzemágakba beruházott tőkéhez áll,

2. másodsorban a törvény értelmében kedvezményezhető és a kedvezményekben önmagukban nem részesíthető termelt cikkeknek egymás közötti aránya,

3. és végre ha a fenti 1-ső és 2-ik pont szerinti eljárás nem alkalmazható, a különböző üzemágaknál alkalmazott munkásoknak számaránya,

12. §.

Ha az állami kedvezményezés időtartama alatt a kedvezményeket élvező gyáros személyében változás áll be, vagy a kedvezményekben részesített gyár áthelyeztetik, végül, ha a gyár üzeme a törvény alá eső újabb cikkek kiterjesztetik (27. §), a törvény 2. §. b) pontjában foglalt kedvezmények az idevonatkozó jogügyletekre nézve is teljes mértékben érvényesítendők, ha az eredetileg engedélyezett állami kedvezmények átruháztattak, illetve kiterjesztettek.

13. §.

A törvény 2. §. b) pontja szerinti kedvezmények rendszerint attól az időponttól addig az időpontig érvényesülnek, mely az adókedvezményekre nézve az illető kormányhatósági rendeletben megállapított.

Az elől említett kedvezmények időpontját illetőleg, ettől eltérésnek csak akkor lehet helye, ha a vonatkozó jogügylet megkötése alkalmával a vonatkozó szerződésben említés tétetik arról, hogy az ingatlan bizonyos, az állami kedvezményekben való részesülésre igényt tartó gyár vagy ipartelep felállítására céljából szereztek meg.

Pótolhatja azonban a szerződésnek ilyféle kijelentését, a szerződés keltétől számított 30 nap alatt a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez tett bejelentés is, melyben a szerző fél kijelenti, hogy az illető ingatlan gyár illetve ipartelep létesítése céljából szerezte meg és hogy az állami kedvezményekre igényt tartván, azokat a szerződéskötés alkalmával számításba vette.

Ugyanez az eljárás követendő a gyári vállalat vagy ipartelep létesítése céljából keletkező részvénytársaságok által az alakulás alkalmával, valamint abban az esetben is, ha a jelzett célból ingatlanokat szereznek meg, vagy részvényeket vagy elsőbbségi kötvényeket boesátanak ki.

(Folytatjuk.)

30/190.

Árverési hirdetés.

Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében közhírré teszi, hogy

a szinnai járás szolgabírói hivatalának folyó évi 957/I-900 számú végzése folytán a homonnai kerületi betegsegélyző pénztár végrehajtónak Grünmann Arnold budapesti lakos zubbai fűrészgár tulajdonos ellen az 1900 évi április hó 1-éig esedékes járulék hátrálék fejében 499 korona 90 fillér követelés és eddig összesen 29 korona 40 fillér végrehajtási költség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával folyó évi április hó 9-én Zubbán a fűrész gyár telepen lefoglalt és 3205 koronára becsült 2 gatter felszereléssel, 6 körfűrész 2 eszterga pad nagy és két kisebb eszterga pad, egy zsindeley csinológép, 4 kocsi vagon faszállításhoz, 1 vaseszterga pad, 12 drb. villanyos gép teljes felszereléssel, 1 gőzgép felszereléssel, 2 gőzkazán és 2 buller, 20 köbméter lécfaza 5000 drb. zsindeley, 4 köbméter esztergált lab, 50 rakáson vegyes lécz és deszka a telepen, 100 drb. rönk, tüzfecskendő, vasszerű teherhordó kocsik, bricska, gőzpálya sin. hid mérleg két ló, három stb. egyszóval a végrehajtási j. könyvben 1-50 sorszámgig lefoglalt tárgyak nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésen az 1029/1 909. árverést elrendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Zubbán a fűrészgyár-telepen leendő eszközökre 1900. évi május hó 22-ik napjának délelőtti 10 óráig határidőül kitézetik és ahhoz a venni száadékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ingóságok illetve tárgyak ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Szinnán, 1900. évi május hó 6-án.

Czapkay Ödön,
közig. végrehajtó.

3055 I/900. sz. A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körözüvények.

I.

Folyó évi május hó 9-én 2 db 2 éves kanca csikó sárga és sötét pej B M. jeggyel találtatott Perbenyik községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körözüvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község biránál annál is inkább jelentkezék, mert ellen esetben a 2 drb csikó mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-cz. 105 §-a értelmében el fog árvereztetni. 3078/I. 900. sz.

II.

Folyó évi május hó 7-én 1 db 3 éves sárga szőrű, kanca ló találtatott Karád községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körözüvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község biránál annál is inkább jelentkezék, mert ellen esetben a talált ló mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-cz. 105 §-a értelmében el fog árvereztetni.

Király Helmeccz, 1900. évi május hó 15-én.

Isépy Zoltán, h. főszolgabíró.

346/IV. 900. sz. A s.-a. ujhelyi j. főszolgabírájától.

Körözüvény.

Józseffaiva község bírája bejelentette, hogy Józseffaiva községében a Bodrog folyóból kifogott egy hidhoz való dupla (fenyőfa) hordgerenda két tölgyfavánkos és egy eltört vánkos; ezen hidrészek Józseffaiva község bírája őrizete alatt állanak. Körözését elrendelem.

S.-A.-Ujhely, 1900. május 5.

Horváth István, szolgabíró.

1315. I/900. sz. A n.-mihályi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Sámogy község biránál jelentése folytán közhírré teszem. miszerint folyó évi április hó 23. Gyurózik Mihály ottani lakosnál 1 drb. gazdátlan fekete, 4 éves, egyik hátsó lábán kesely, herélt ló gondoztatik. — Igazolt tulajdonosa nevezett község biránál jelentkezék.

Nagymihály 1900 évi május hó 10-én,

Somossy, szolgabíró.

2755 I. 1900. A bodrogközi járás főszolgabírájától.

Körözüvény.

Folyó évi apr. hó 29-én Busa Mihály nagys rovágyi lakos kárára 1 drb. 4 éves herélt deres szőrű ló a n.-rovvágyi legelőről elszökött és aztál feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.

K.-Helmeccz, 1900. évi május 4.

Izsépy h. főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	május 20. Bernardin.
Hétfőn,	május 21. Timót.
Kedden,	május 22. Júlia.
Szerdán,	május 23. Dezsó.
Csütörtökön	május 24. Aldoó csüt.
Pénteken,	május 25. Orbán.
Szombaton,	május 26. Ner Fülöp.

Alapítva
1866.

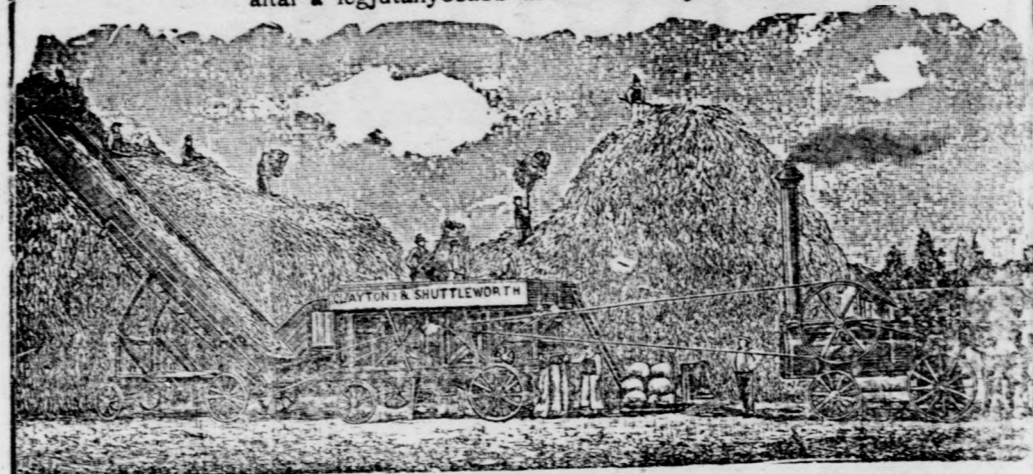
Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kádakat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat
legsolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje
KASSÁN.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

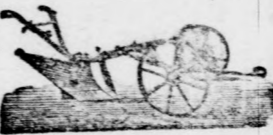
Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-csésplőgépek, lóhere-csésplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és csésplőgép gyára.

Haszonbérbe adó

1900. évi október hó 1-től a zemplésvár-
megyei Szalók községben egy 290 hold
szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82
hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel
számítva) álló, megfelelő számú lak- és
gazdasági épületekkel ellátott birtok. —
Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Novák
István ügyvéd Gálszécsen.**

Tk. 3509/1900. szám.

Hirdetmény.

Kolbaszó község telekkönyve birtokszabá-
lyozás következtében az 1869. évi 2579. számú
szabályrendeletre képest átalakított és ezzel
egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a me-
lyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az
1891. évi 16. t.-cikkben a tényleges birtokos
tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
évi 29. t.-cikkben szabályozott eljárás a telek-
könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban
foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hite-
lesítése és a helyszíni eljárás a nevezett község-
ben **1900. évi június hó 11-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1) Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési
tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott
által jelenjenek meg és az új telekkönyvi ter-
vezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizo-
nyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv
végleges átalakítása után a téves átvezetésből
eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik sze-
mélyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz
tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az
átalakításra az 1886. évi 29. t.-cz. 15—18. és az
1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9.§-ai értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és
azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt
igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó
telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét
a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el
és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyil-
vánítsa, mert különben jogait ezen az uton,
nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elen-
gedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már meg-
szűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy meg-
szűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg beje-
gyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt
ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog-
nak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési
engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizott-
ság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a
bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatósága
Homonnán, 1900. évi május hó 10-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Járványmentes hely. Állandó fürdőorvos.

SZOLYVA-HÁRSFALVA.

Klimatikus gyógyfürdő és hideg-
vizgyógyintézet.

Remek szép fekvéssel, kiránduló-helyek-
kel és sétányokkal.

☞ Gyógyeszközök: ☞

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyu-
viz és fürdők, ez idén újonnan és czélszerűen átalakított
sós és fenyő-belégzési intézet, villany-massage, termé-
szetes meleg tej, juhsavó; mindezek czélszerű haszná-
latára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Újonnan épült vasuti állomás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária (mocsárlár), gége-, hörg- és
tüdőhurut, gyomorhurut, emésztetlenség, máj- és lép-
daganatok, vishólyaghurut, specifus és görvélyes csont-
bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás mig-
raïne, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. —
Verbajok, köszvény, görvély, bujkor, delirium trem.
potat. Női bajok: fehérhólyás, sápkór, havi zavaroknál.

Kitünő ellátás és lakás

Prospektussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál:

a fürdőigazgatóság.

Idény: májustól októberig

Gyógyszertár. Két vendéglő.

A

PESTI NAPLÓ

Magyarország legrégebb és egyik legel-
terjedtebb napilapjának **ez évi karácsonyi
ajándéka** a 12 forint értéket képviselő

Himfy-album

lesz, melyet a **Pesti Napló** előfizetői tel-
jesen ingyen kapnak meg, ha karácsonyig
beküldenek hat hónapra szóló előfizetés
díjat. Előfizetni havonként is lehet.

A **PESTI NAPLÓ** előfizetési ára:

Egy hónapra 2 kor. 40 fill.

Negyedévre 7 kor. — fill.

Félévre 14 kor. — fill.

Égész évre 28 kor. — fill.

Az előfizetési pénzek a **Pesti Napló**
kiadóhivatalához (Budapest, VI., Teréz-
körút 23. szám) küldendők.

Van szerencsém a m. t. hölgyek-
nek és uraknak becses tudomására
hozni, hogy kertészetemben kiülte-
tésre kaphatók:

Crisantheumok (Kossuth-
rózsák) mintegy 40 válfajban, több-
nyire korán virágzó, darabja 40
fillér (20 kr.), ugyszintén **Canna-
indikák**, legújabbak, nagyvirágúak
mintegy 25 válfajban, darabja 40
fillér (20 kr.); — továbbá mindég
virágzó **Remondánt szegfű-
dugványok**, és virágszárba in-
dulva, mindenféle színekben, drbja
40 fillér (20 kr.).

☞ **Nagyobb megrendeléseknél megfelelő
árengedmény!** ☞

Kiváló tisztelettel:

MOSKOVSKY JÁNOS

ker. és műkertész

S-A.-UJHELY, (Gyártelep-utca).

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arczkenőcs
és eszéki

**SZALVATOR-
szappan**

eltávolítja a szeplőt, májfolt-
tot és a bőr összes tisztát-
lanságát.

Valódi csakis a

Dienes J. O.

Salvator-gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fillér.

1 darab Szalvator-szappan ára 1 korona.

1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér.

Lyoni rizspor kis dob. 1 kor., nagy doboz 2 korona.

— **Figyelmeztetés!** —

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és
megfelelnek tökéletesen a 71012 sz. B. m. rendeletnek.
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott
védjeggyel el vannak látva és keretik a t. közönség
csakis DIENES-féle eszéki arczkenőcsöt és szappant
kérni és elfogadni.

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF ur gyógyszer-tárában

VI., Király-utca 12. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét alantabb jelzett

friss töltésű

Ásványvizeimre

felhívni.

Elismert legjobb borvizek

Bártfai

Bikszádi

Borszéki

Czigelkai

Gieszübli

Krondorfi

Luh Erzsébet

Margit

Mohai Ágnes

Parádi kénsav

Szalvátor

Szolyvai

Polenai

Kitünő hatású gyógyvizek

Bilini

Csizi

Czigelkai

Emsi

Gleichenbergi

Guber

Halli iblany

Lipiki

Levico erős és gyenge

Karlsbadi

Marienbadi

Parádi arzén

Roneegno

Selters könig

Hunyadi János

Ferencz József

Erzsébet

Ivándai

melyeket a legjutányosabb árban számítok.

Szives megbizásokat kér:

Malártsik György

fűszer-, esemege-, ásványvíz és magkereskedő

S.-A.-UJHELY.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin bereg m. uradalmából.

Szolyvai forrás.

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik: köztvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, húgyhomok epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor-megbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, Igen üdítő viz.

Gyomorbajok elleni specifikum

Luh Erzsébet gyógyforrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorégés, böfögés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitünően beválk; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrendű üdítő és asztali ital.

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diätetikus viz;

legüditőbb asztali viz, bor-

ral vegyítve kitünő, tejjel

vegyítve a legjobb nyálka-

oldó szer.

Kapható minden fűszerkereskedésben és az uradalmi ásványvizek bérlőségénél

Szolyván (Bereg m.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Valódi gyöngyösi

fehér asztali bor

literenként 28 krtól 32 krig,

Dreher-féle

dupla márcziusi palaczkos sör

palaczkonként 16 krért kaphatók:

KLEIN GÉZA,

fűszer- és vegyesáru kereskedésében S.-A.-Ujhely (Papsor-utca.)

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKÉZŐ KOCSIBAN.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köztvényél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljesés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvart szállítók.

Gőzmalom

bérbeadás vagy örökáron eladási hirdetmény

A Mezőkövesd városában (mely 13,000 lakossal bír) a város közepén fekvő 4 pár köre és egy hengerre ugy közönséges, mint finom őrlésre berendezett stabilgéppel ellátott jóforgalmu Gőzmalom folyó év július hó 1-től bérbe kiadó, esetleg örökáron aladó.

Értekezhetni Mezőkövesden özv. Harangi Mórnénál, vagy Harangi Menyhértnél Miskolczon, Széchényi-u. 14. szám.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállit:
Ó homoki fehér borokat év és minőség szerint 22-24-28-32-36 forintért.
Kétszer fejtett homoki uj-borokat 18-20-22-24-26-28 forintért.
Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.
Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyséket kérni!

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KAROLY

Bécs, III. Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Az arany érmmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

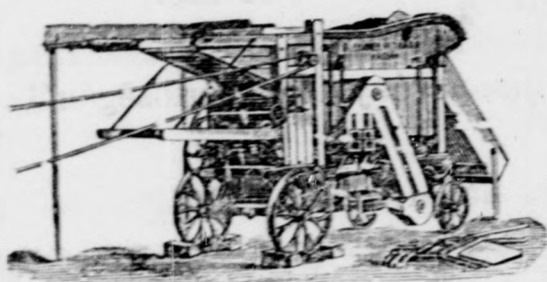
E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában kilónként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrő tisztaságát illeti azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jó hírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járassal járgány, vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Hence-főzőket, kavarázó készülékeket, maláta- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A.-Ujhely

kinél a czég-gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint köntődénknak gyártmányai árjegyzékét, kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Zacherlin

Nicht in der Düte!

ZACHERL
Insecten

Egyedül valódi csakis üvegben!

Ez a valóban csalhatatlan és gyökeres irtószer mindennemű rovar ellen.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malátsik György, Szentgyörgyi Vilms, Klein Géza, Hazai Adolf, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Safr, Bilanovits István, Szathmáry József.

Abauj-Szántó: Blau Herman, Sóváry Kálmán, Friedmann Simoa, Klein Adolf, Klein Vilmos.

Ferró-Ecs: Haimann Salamon. Herczföld Lajos.

Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ignác, Friedmann Lipót és Rosenberg Bernát.

Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenberg Márkus.

Mándok: Richard Emil.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Bucinszky Lajos, Marmorstein Jenő, Wünschendorfer K. és Landesmann Vilmos.

Sárospatakon: Pavlatis György s Palcsó Lászlónál.

Szerencsén: Turcsányi Ferencz, Bekefi Ignác és Beliczky István.

Táillyán: Gottfried Sámuel.

Tájon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izráel.

Varannó: Cseri Herman, Gaál Sándor, Friedmann és Rosenberg, Rosenbluth Sándor, Klauer Emil.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

güvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnők és varrónőknek.

Güvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászson s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,

vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. sz. a fogház átellenében.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt” szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességeiben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és fűzős

Sevroczipőit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legczélszerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victória cipőknek.

A legizlésesebb séta- és tánc-czipők minden színben. Elismert legjobb crémek és festékek Sevro és színes czipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

Igen sok külföldi francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére gyötrő bajok és kellemetlen betegségek ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legczélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körut 17 szám.